

külgyminiszternél, a kitől ma — mint Beaconsfield lord emphasisával, de teljes határozottsággal mondta — Európa jövője függ. Lord Derby, mint atyja, tulságosan ovatos államférfi. 1868-ban atyja azért vált el Disraelitől, mert a reformbillben nem akart, — mint klasszikussá vált frázissal mondotta volt — „ugrást tenni a sötétben.“ Fia, 1878-ban ugyanily ovatos politika miatt lett kénytelen odahagyni a külgyminiszteri széket, a hova az egész művelt világ annyira reménytel kísérte volt. Az ő politikájuk nyugodt időkre való; de a szenvedélyek lüktetése, a politikai bonyodalmak válsága közt, a mikor esetleg egy percz gyors elhatározásától függ egy világrész békéje, a túlovatosság a legnagyobb hátrány, melylyel államférfi bírhat.

SALISBURY MARQUIS, vagy teljes nevén Robert Arthur Casoigne Cecil Marquis and Earl of Salisbury, Viscount of Cranbourne, épen ellenkező tulajdonokkal bír. Gyors, szenvedélyes, tettek embere. E szenvedély vezetése, midőn 1868-ban odahagyta Disraeli kormányát, nem lágymeleg félrevo-nulás kedvéért, hanem hogy legelősebb és legmaróbb ellenfele legyen a reform-billnek s magának Disraelinek is. E szenvedély vezetése azon ragyogó essayben, a melyet a „Quarterly Review“ hasábjain az igazi konzervatív elvekről bocsátott közzé, élesen támadva meg pártját, mely emancipálta a katólikusokat, behozta a szabad kereskedést és a reformbillt. E szenvedély vezetése a mult évi konstantinápolyi konferencián, a hol a török rosz közigazgatás visszaszélése ellen Ignatieffvel együtt első sorban küzdött, nem lágymeleg, de teljes hévvel és szenvedéllyel, nem törődve sem a törökök ellenszenvével, kik nagyobb kiméletet vártak, sem Ignatieff gyanus rokonszenvével, a ki teljes bizton-sággal számította „mon ami Salisbury-t“ a hízlegések által megszelídített orosz-lánok szánandó csoportjába. Ez a szenvedély vezetése legelső körsürgönyében, a hol már nem a philosophiai meditatáló szellem, de a tettekre kész államférfi elhatározottsága látszik.

Salisbury 48 éves jelenleg. Pályájának delén áll. Háta mögött nemcsak óriás va-gyon, a legkitünőbb név, melyet korábban a királyi család tagjai viseltek; ősök hos-zsu sora, a kik William Cecil óta harmad-félszázad alatt folyton miniszterek voltak, úgy hogy példabeszéddé vált, hogy a Ce-cilek született miniszterek; hanem mind ezeken felül mögötte egy nagy párt, melynek támogatását lord Beaconsfield izgató szónoklata táplálja; s az angol közvéle-mény, mely nem reszket semmi áldozat-tól, nem borzad vissza semmi beteges frázis nyomása alatt azon kötelesség telje-sítésétől, melyet reá ama birodalom fenntar-tása ró, a melyhez lord Beaconsfield szava-i szerint nem volt fogható sem a Caesarak, sem Nagy Károly birodalma.

Salisbury kivül a többi új minisz-ter nem jelent politikai irányváltoztatást. GATHORNE HARDY kinevezése például az indiai államtitkárságra egyáltalán nem je-lent változást a követendő rendszerben, és pedig annyival kevésbbé, miután ő elelőtt hadügyi titkár volt. Oxford tudós képviselője valószínűleg époly kitünően érti az indiai dolgokat, mint a hadügyet értette. Az öreg ur — most 65 éves — érdekes jelenség. Ő a doktrinár konzervatívoknak

ép oly tipikus alakja, mint Lowe — szin-tén oxfordi — a doktrinár liberalisoké; csak hogy Hardy nem oly kiálthatatlan. Parlamenti pályafutásában legérdekesebb esemény az volt, hogy 1865-ben, az ir egyházi kérdéssél, Oxfordban ő buktatta meg makacs — az egész országot lázas izgatottságban tartott választás után — Gladstone-t. Hogy mi mindenhez ért az új indiai államtitkár: azt mutatja, hogy 1858-ban lord Derby kormányában volt belügyi államtitkár; 1866-ban lord Derby harmadik kormányában a szegényügyi osztály (Poor-Law Board) főnöke; 1867-ben Disraeli kormánya alatt belügyi titkár; 1876-ban lord Beaconsfield kormánya alatt hadügyi államtitkár; most pedig indiai államtitkár. S mindegyik állását egyaránt jól töltötte be.

Különb, hogy a kontinensen oly pe-dansul hangsúlyozott szakszerűsége mily kevés tekintettel vannak az angol döntő körök: legjobban igazolja az, miszerint az admiralitas jelenlegi első lordja, kinek keze alatt van az angol hajóhad, Smith, egy könyvkereskedő, a kinek ezen maga nemében kitünő üzlete ma is fennáll, és a ki soha életében más foglalkozást nem üzött ennél. Mit mondanának nálunk hozzá, ha például a közlekedésügyi miniszternek üzlete is volna, még pedig nem szak-üzlete?

Hardy helyébe ARTHUR STANLEY lép, lord Derby öcsese. Stanley ezredes egy-uttal, de még a régi — rangvételi — értelemben. Az angol előkelő családok ugyanis másodszerűt fiokat rendszeren valami gazdag egyházi javadalomban helyezik el, harmadik fioknak pedig a ko-rábbi gyakorlat értelmében megfelelő ka-tonai rangot vásárolnak. Ily módon lett az öreg lord Derby első fia lord Derby, második fia Dean Stanley és harmadik fia Colonel Stanley. Colonel Stanley 24 éves kora óta képviselő, most 36 éves fiatal ember, egyesíti magában a családi tulaj-donságokat, erélyes, ovatos és tetőtől tal-pig gentleman. Politikai pályája nagyobb szabásban most kezdődik. Nagy sulyt fektetnek angol lapok arra, hogy Stanley ki-nevezetésével lord Derbyt megnyerhetni remélik; mivel azonban angol gyakorlat szerint volt már eset rá, hogy ő felsége kormánya ellen ő felsége ellenzékét két édes testvér képviselte: nagyon csekély valószínűség van e fel fogásának.

Sir H. SELWIN-IBBETSON csak helyetese-rélt, Stanley helyébe ment a belügyi állam-titkárságból. Oly ember, a ki „üzletszerű“ — business-like — jó szolgálatokat tett vasuti enqueteknél, a belügyi államtitkárságnál, de minden magasabb ambíció nélkül. A társadalmi életben azonban bi-zonyos népszerűsége tett szert, s a folyo-sákon kevés ember versenyezhet befo-lyásával. E sorok írója tapasztalásból mondhatja, hogy a vasuti private billek (koncessziók) kértői legmakacsabb ellen-felőknek sir Henryt tartották, kire semmi módon nem tudtak hatást gyakorolni. E tekintetben valóságos fiatal lord Redes-dale-je volt az alsóháznak.

EDWARD STANHOPE szintén fiatal ember, lord Stanhopenak, az irói segélyegylet (Royal Literary Fund) érdemes elnökének fivére. Stanhope gróf kitünő érdemei ugy a társadalmi, mint az irodalmi pályán egyengették meg öcsese politikai pályáját. Ő 1875-ben, mint 34 éves fiatal ember,

nevezetett ki a Board of Trade (kereske-delmi tanács) titkárává, a hol az ügyek természeté kizárta a magasabb politikát, most pedig az indiai államtitkár mellett lett altitkár. Politikai pályája most kez-dődik.

LORD GEORGE FRANCIS HAMILTON az ujonnan kinevezett miniszterek közt a leg-fiatalabb (csak 32 éves), de mind családi befolyás, mind politikai mult tekintetében a legjelentékenyebbek egyike. Abercorn herczegnek harmadik fia, s London egyik képviselője már 10 év óta. Gondjainak és tanulmányainak kitünő tárgyát épen a tár-sadalmi kérdés képezte, úgy hogy „fiatal Shaftesburynek“ nevezik. Minden jóté-kony, humanitarius ügy nagy mértékben számíthat reá, s mind népszerűségét, mind politikai nevét e működéseknek köszönheti. A Gladstone-kabinetnek, s különösen Lowe-nak ő volt egyik leghatározottabb ellenfele. Egy alkalommal — 1873 május 1. — erősen megtámadta Lowe-t philan-thropikus frázisai miatt, a ki „életben igen későn vette fel a szegények barátjának szerepét.“ Gladstone maga válaszolt reá, s teljes elismeréssel fejezte ki csodálatát a nemes lord iránt, a ki „különös ügyvéde a korlátlan philanthropiának és humani-tarius eszméknek,“ de egyuttal összemar-czangolta kegyetlenül érveit. A fiatal lord 1874-ben indiai al-államtitkár lett, jelen-leg pedig a nevelésügyi tanács (Council of Education) alelnöke, a mi egyértelmű a közoktatásügyi miniszterséggel. Ő tehát kétségkívül „the right man in the right place“ — odaváló ember az arravaló helyen, a hol tanulmányait érvényesítheti. Mindezenre a legszebb jövő áll előtte.

Elődje e tárczában LORD SANDON volt, minden izében kitünő férfiú. Starrowby gróf legidősb fia, 47 éves. Kitünő pedago-gus, s nagy mértékben méltó utódja Forsternak. Az új változás folytán ő a keres-kedelmi tanács (Board of Trade) elnökségét veszi át, a mi egyértelmű a kereskedelmi miniszterséggel, a mely tárczában korábbi vezetője, az öreg Sir Charles Adderley a lordok közé emeltetett s nyugalomba vonult.

Ezek az új angol miniszterek. Gyöke-res változást nem szenvedett lord Beacons-field kabinetje, sőt legjelentékenyebb tag-jai: Beaconsfield, Cross, Northcote, Salis-bury, Smith — az egy lord Derbyt kivéve — helyeiken maradtak, s a változás csakis az erélyesebb külpolitikában lesz érez-hető. E változás foganatosítása feltétlen szükségké vált a külgügyi viszonyok miatt, melyek lord Derby által nem oly irányban vezetettek, a mely akár az angol nemzet hagyományos politikájának, akár Európa érdekeinek megfelel volna. Az új — helyesebben csak felújított — kabinet körsürgönye, kitörő tetszéssel fogadtatt Angliában, s mindenütt, hol Anglia erélyes fellépését örömezt látnak; magában Angliában is úgy fogják fel Salisbury kinevezte-tését, mint a minden áron való béke-párt (peace at any price-party) bukását. Az angol kabinetben történt változás minden-esetre elég érdekes momentum arra, hogy a „Vasárnapi Ujság“ igekezzék most be-mutatni a férfiakat, kiknek kezére ily válságos időkben van bizva a világ legna-gyobb államának sorsa.

György Endrő.

Két arany-menyegzős pár.

Közéletünk két előkelő s nagyérdemű bajnoka ünnepelte közelebről arany-menyegzőjét, széles rokonságuk s tiszte-lők még sokkal szélesebb körének rész-véte s örvendezése között, magas szellemű s női és honleányi erényekben gaz-dag nejeikkel megerősítve a szeretet és hűség fogadalmát, melyet 50 év előtt tet-tek, megérve isten kedvező kegyelméből annak félszázados fordulóját is. Ritka sze-rencse, mely csak ilyen keveseknek jut ré-szébe s ritkán arra annyira érdemeseknek, mint a jelen mindkét esetben. S különös esetleg, hogy mind a két ünneplő s ünne-pelt férfi az ország ugyanazon egy s egyik legszebb megyéjének, Zemplénnek a fia, hol Tokaj heggyében a kiégett vulkán tala-jából a világhírű bor tüznedve fakad s az isten áldása virágzik.

A két ünneplő lefolyásáról s az ün-nepelek családjairól már lapunk közelebbi számában részletesen emlékeztünk meg. Most a két pár tiszteletreméltó arczképeit mutatva be olvasóinknak, miután mindkét jelesünk arczképe s életrajza már régebb idő óta foglal helyet lapunk arczképcsar-nyában, meg kell elégednünk azzal, hogy e tevékeny s annyi téren jeleskedő életpá-lyákra, csak fővonásait érintő vázlatos visszapillantást vessünk, kiegészítve még némely újabb, vagy nem említett ada-tokkal.

BARÓ VAY MIKLÓS* Borsod vármegyé-ben, Alsó-Zsolcán született, 1802-ben april 29-én. Köz pályáját azonban mint Zemplén vármegye aljegyzője kezdette meg, 1823-ban. Ekkor (21 éves korában) nevelése már be volt fejezve. Hazafias atyja a híres tábornok, s német születésű, de magyar szellemű anyja, b. Adelsheim Johanna, mindent elkövettek, hogy őt a leggondosabb s igazán nemzeties nevelés-ben részesítsék. Jogi tanulmányait s jogi gyakorlatát is kitünően végezte; s a fiatal magyar magán, a testi és lelki szépség s erő legszebb egyesületében oly magas re-ményeket ébresztett maga iránt már akkor, melyeket csak az ő tehetségeivel, kitartá-sával s tegyük hozzá: szerencsésével lehe-tett valósítani. Köz pályáját, kezdetétől fogva, párhuzamosan haladt két irányban, a polgári és a protestáns egyházi téren, s mind a kettőn, az alsóbb polczoktól a leg-felsőbbig, következetesen s mindig és ne-mesen haladt és emelkedett. A polgári pályán a megyei aljegyzőségtől a kancellárságig, az egyházin a tállyai egyház gondnokságától és a zempléni egyházme-gye tanácsbírói székétől az egyházkerü-leti főgondnokságig, s az összes ref. egy-házkerületek konventjének elnökségeig.

E hosszú életpálya részleteit itt is-mételni nem feladatunk; ismeretesebbek azok, mintsem helyén volna újra elmon-dani.

1828-ban, april 13-kán nősült meg; nőül vevén Geymüller Katalin bárónőt, a bécsi híres Geymüller bankárház alapító-jának nemes keblű, testi s lelki szépsé-gekkel ékeskedő leányát. Atyja Geymüller Henrik, svájci baseli származásu pro-tesztans kereskedő, ki Bécsbe telepedvén, bankártársával, b. Fries-zel együtt alapi-

* Részletes életrajzát adtuk a „Vasárnapi Ujság“ 1873. évi 18-ik számában.

totta a bécsi protestáns egyházat, mely ma már szép virágzásnak örvend.

A báróné, bár férjhez menetelekor egy szót sem tudott magyarul, s a magyar nemzeti életlör és szokásokról — melyeket még akkor a világpolgársági s nem-zetközi miveltégi áramlatok sokkal ke-vésbbé sodortak el, — fogalma sem volt: attól a percztől kezdve, melyben kezét egy magyar főúrbra tette, elhatározta, hogy szívvel-lélekkel, nyelvben és szoká-sokban magyar nő lesz — s mind azok, a kik ismerik, tudják, hogy ez elhatározását teljesítette is. Nem csak a nyelvet sajátí-totta el, hanem gyermekeit is valódi ma-gyaroknak képezte. Mert, a régi magyar asszonyok szokása szerint, kik mint a Gracchusok anyja, gyermekeiket mutatták az ékszerük után kérdezősködőnek, ő is gyermekei nevelésében s háztartása ve-zetésében találta a nő legszebb hivatását. A nevelés áldásait saját háza és családja körén kívül is terjeszteti óhajtvá, lak-helye egész vidékén kisdedővő intézetek felállításán buzgólkodott; így lakóhelyén, Golpon, az általa jelentékeny összegben vásárolt telken szép óvodát állított, melyben nemcsak hogy saját költségén tartja az óvónőt, hanem a községbeli gyermekek ápolására és gondozására maga is felügyel. Nemes buzgalmát és iránymag tanusítja az is, hogy a szomszéd Tállyán az ő befo-lyásával alakult kisdedővő egyesület véd-nökségét vállalta s annak fentartásához anyagi áldozattal is járult.

Társadalmi érintkezéseiben a főrangu magyar hölgy példányul állott mind vi-dékén, mind széles körökben. Férje, mi-kor őt nőül vette, már Zemplén vármegye alispánja s a tiszántúli helv. hitv. egyház-kerület főgondnoka levén, mindkét helyen, a megyei és az egyházkerületi közgyü-lésre — Sátoralja-Ujhelyen és Debreczen-ben — összegyűlteknek bemutatta nejét, s ez oly társadalmi központot teremtett, melynek üdvös hatása semmi irányban el-nem maradhatott.

Ily élettárs mellett b. Vay Miklós ma-gán élete s közpályája, az üdvös tevé-kenység és közbecsülés által támogatva, emelkedhetett azon magaslatig, melyre csak igen kevesek jutottak el, élvezve a jók becsülését és rokonszenvét, a fejedele-m sokszor kitüntető kegyét, s a nemzet és saját felekezete bizalmát; s nem szünve meg, még agg korában is, újabb meg újabb érdemeket szerezni az eddigiekhez, melyek majdnem hatvan évre terjedő köz-pályájának minden időszakát oly sűrűn jelölik.

A hosszú és áldásos életnek, mely mint a folyó, partjait termékenyítve ha-ladt végig pályáján, csak egy fájdalmas benyomása marad hátra: azok emléke-zete, a kik közel állottak hozzá s mellőle idő-korán elhullottak. Ama száznál több egyénből is, kik 1828-ban a fiatal báróné első bemutatásánál S.-A.-Ujhelyben jelen voltak, magán az ünneplő páron kívül már csak hatan vannak életben: b. Vay Lajos (a völgyény testvéröcsese, a szintén jeles és köztiszteletű hazafi), Lónyay Gá-bor, ki szintén azokban a napokban ilte menyegzőjét s most szintén egy időben érte meg az arany-lakodalom ritka sze-rencsét; Tolcsvai Nagy Ignác, (a T. N. Gedeon testvére), Stenzel Dániel, Évva András (Zemplén egykori jeles alispánja) és id. Szabó József, a Hegyalja egyik je-

les bortermesztője s klasszikus miveltésű fia, 80 éves agg testében is fiatal lélek, kinek épen e jegyzeteket is köszönjük. A többiek, kilenczvennél többen, hova let-tek? Az elfolyt ötven év elsodorta. S mi-dőn az aranymenyegzős agg pár, Bécsben tartott ünnepélyéről visszatérve, a golpi ref. templomban a helybeli lelkész is újra megáldotta az istentől oly szépen meg-áldott frigyét, — körül hordozva szemei-keket: egészen új nemzedéket láttak magok körül! De minden új öltő átvette az előb-biektől az irántok való tiszteletet.

LÓNAY GÁBOR* 1805-ben, október 4-kén született, ősi családjának egyik birto-kán, a zemplénvármegyei Deregyőn; atyja, szintén Gábor, Beregvármegye főispánja, anyja b. Prónay Piroska volt. Lónyay Gábor is mint Vay Miklós (kivel benső barátság-ban, sőt távolabbi rokonságban is áll), mint Zemplén vármegye aljegyzője kezdette közpályáját, 1826-ban, három évvel utóbb, s tehát ugyanannyi idős (21 éves) korá-ban; de a hivatali pálya nem volt kedve szerinti, s a megyei hivatalról csakhamar visszavonult; állami hivatalt pedig csak egy izben, 1848-ban viselt, mikor b. Eöt-vös alatt a vallás- és közoktatási minisz-teriumban a protestáns ügyosztály főnöke volt. De azért a közügyek terén egy per-czig sem lankadó tevékenységgel műkö-dött, a politikai sorompók között, ha azok nyitva voltak, a társadalmi téren, ha a hazafiak előtt más mező nem volt nyitva.

1835-től kezdve 1875-ig, mikor a po-litikai tevékenységtől, hajlott kora miatt egészen visszavonult, minden országgyü-lésnek tagja volt; mint követ az 1836-diki, 1840-diki, 1843-diki s 1847-diki pozsonyi országgyűléseken és mint képviselő az 1848-diki, 1861-diki, 1866/s, 1869/s és 1872/s-diki képviselőházakban. Az esemé-nyek oly roppant fordulatúak, melyek az 1835 és 1875 közötti negyven éven át hazánk történelmét a legnagyobb átala-kuláson vitték át, Lónyay Gábort mindig az igazi szabadelvűség, a nemzet anyagi és szellemi felvirágztatása, s a mérsékelt alkotmányos haladás bajnokai között találták; a dolgok ábrázata változott; ő s elvei nem változtak soha. Első fellépésé-vel, 1832. szeptember 27-kén, Zemplén vármegye közgyűlésén, a józan demok-ratia, a jogegyenlőség s közhatalmítás akkor még kevesek előtt kedves tanait val-lotta, határozott bátorsággal s félre nem magyarázható világossággal. S egész éle-tében ugyane tanok hirdetője maradt. A munka, ez igazi demokrata elv, embere volt s maradt mindig; erre hatva, magán-és közügyi érintkezéseiben, mint szónok és törvényhozó, mint a társadalmi egye-sülés hirdetője, különösen az országos gaz-dasági egyesület által, melynek kezdetől fogva egyik vezérérfia; melynek választ-mányi tagja, több ideig alelnöke, végre alelnöke levén, sokat tett ez üdvös intéz-mény népszerűsítésére hazánkban.

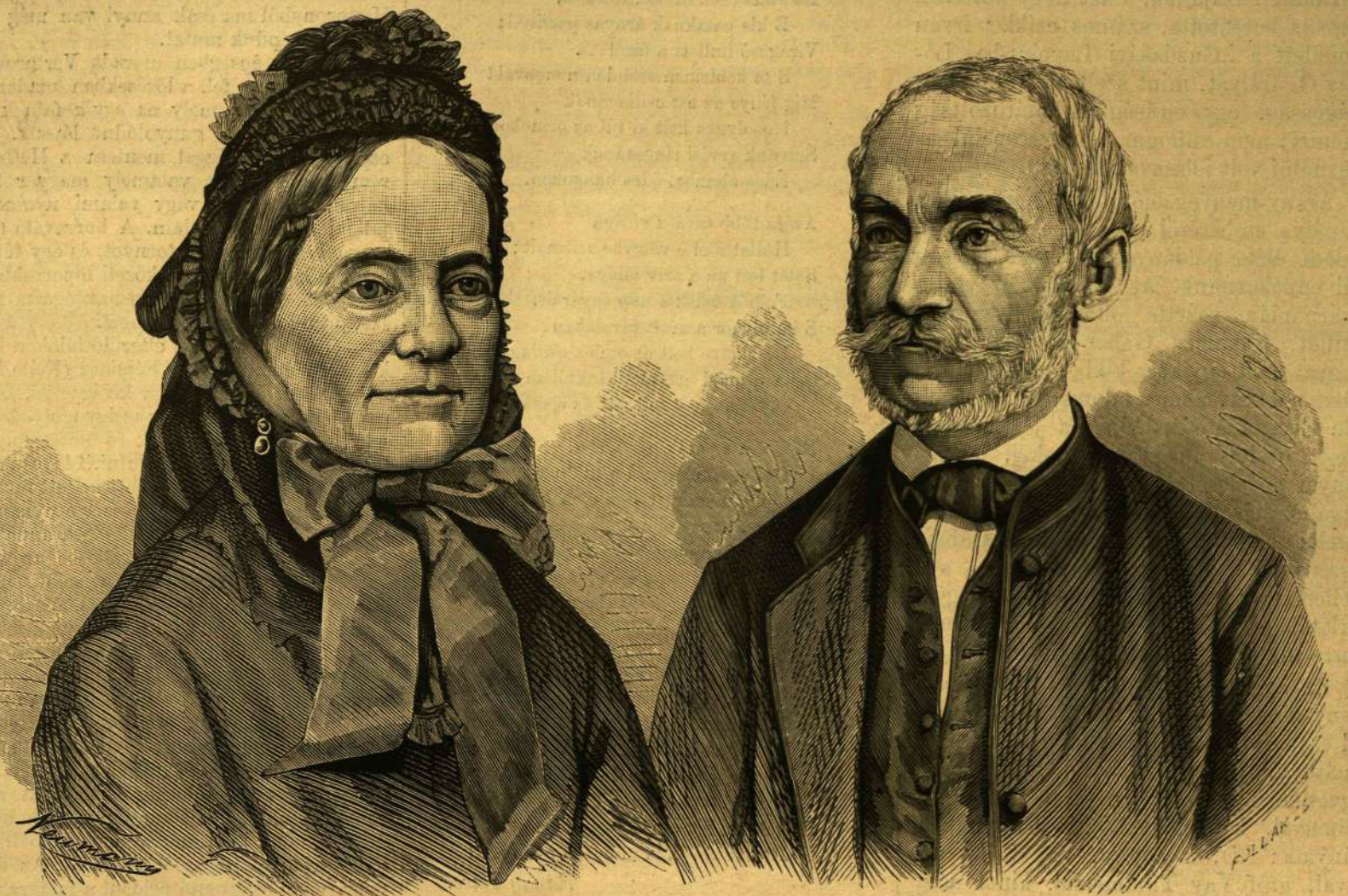
Magas miveltését s elméleti tanul-mányait, a köz- és a mező-gazdaság terén, irodalmilag is érvényesítette. A negy-venes években sokat dolgozott a hirlap-okban; a „Pesti Hirlap“-ban szokta el-mondani a politikai és nemzetgazdasági kérdések felől, mindig tanulságos néze-

* Részletes életrajzát adtuk a „V. U.“ 1870. évi 14-ik számában.

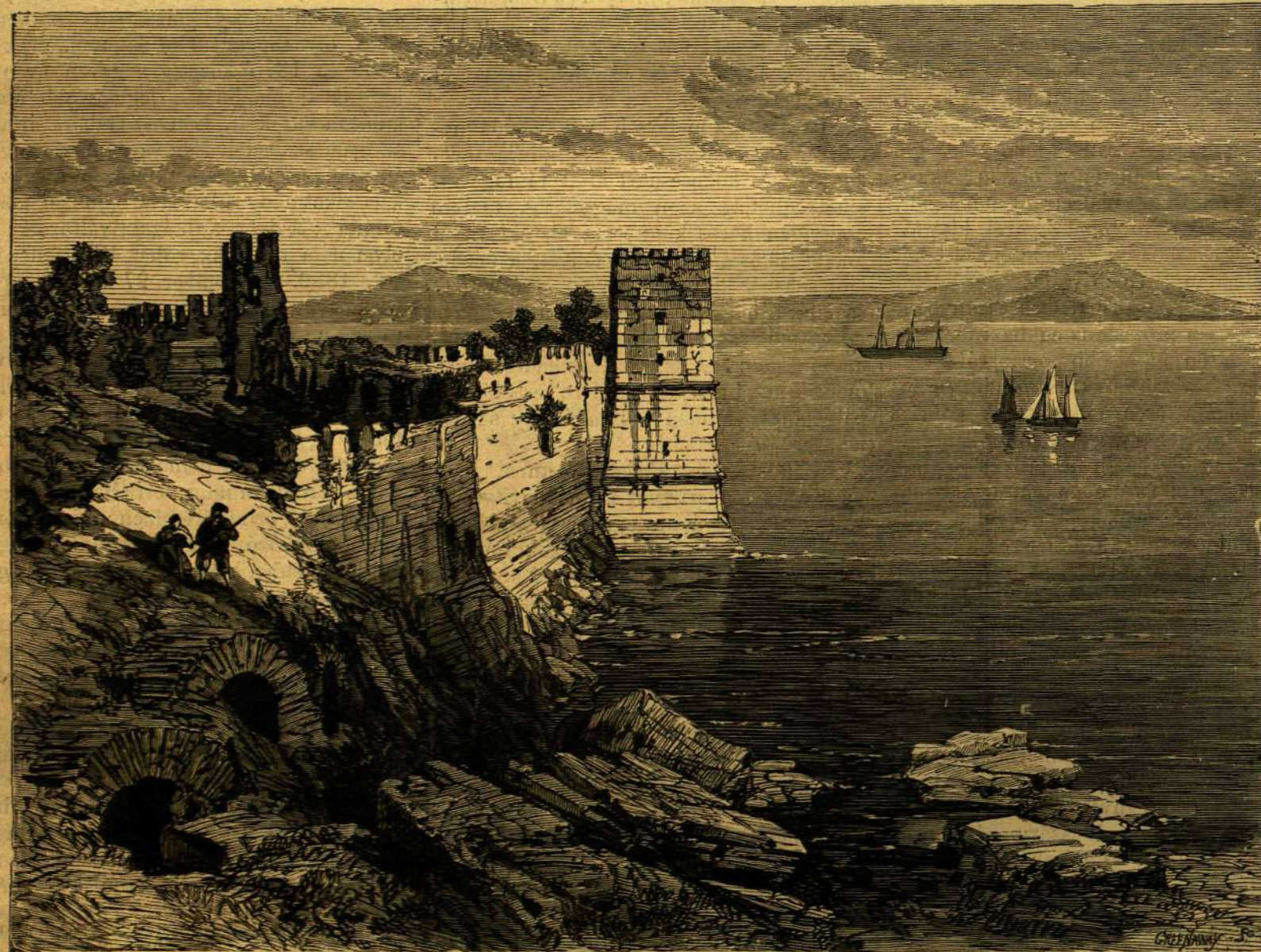
KÉT ARANY-MENYEGZŐS PÁR.

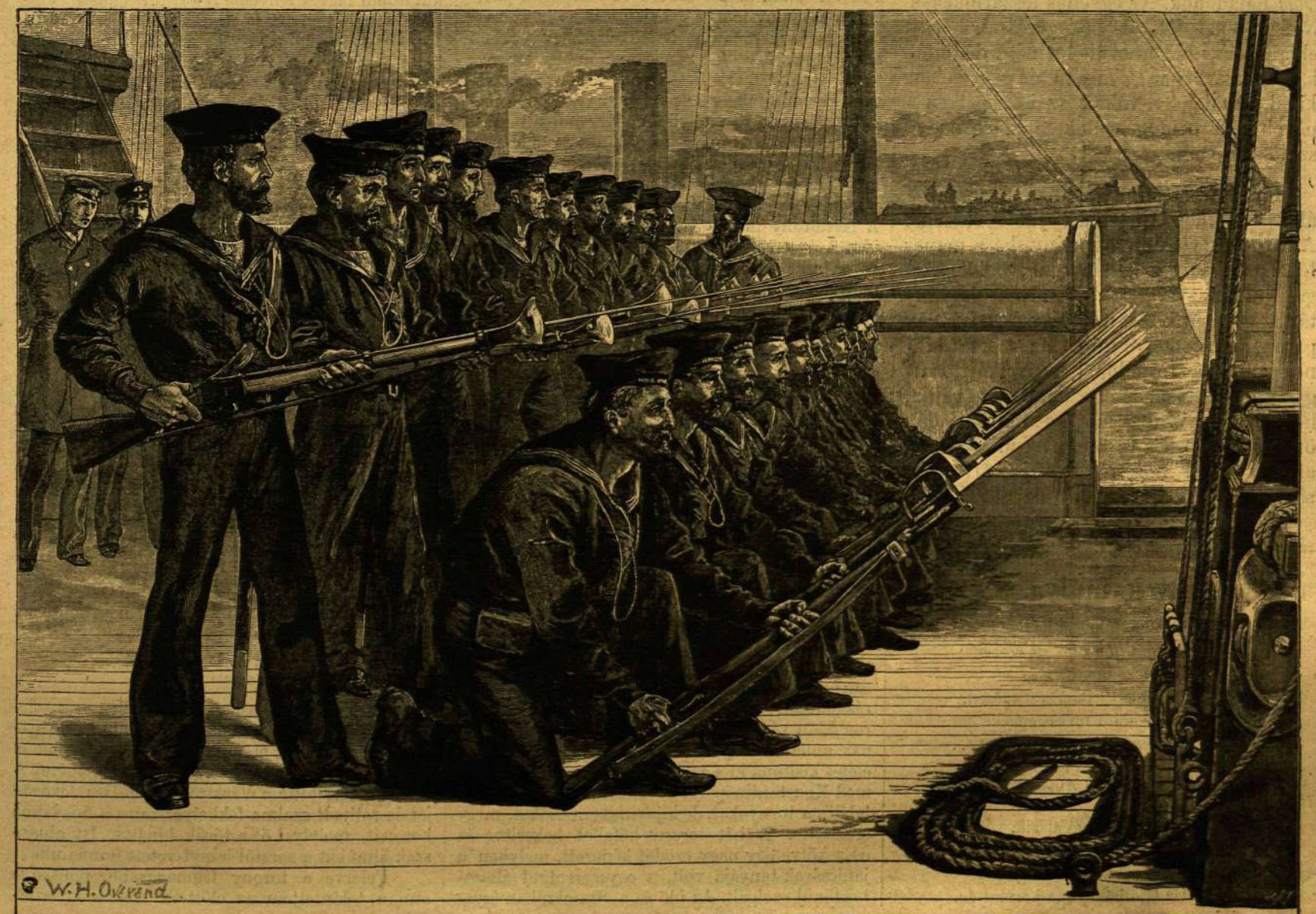
BÁRÓ VAY MIKLÓS ÉS NEJE, B. GEYMÜLLER KATALIN.

LÓNYAY GÁBOR ÉS NEJE KAZINCZY OTTILIA.

A HÉTTORONY (JEDIKULE) KONSTANTINÁPOLYBAN.

ANGOL MATRÓZOK FEGYVERGYAKORLATA. — ELŐKÉSZÜLET LOVAS TÁMADÁS FOGADÁSÁRA.

teit; s mikor a politika az ötvenes években szünetelt és a mezőgazdasági érdekek felé fordult a figyelem, Papst híres mezőgazdasági munkája lefordításával kivánt használni hazájának, s azt négy kötetben köze is bocsátotta, számos czikket irván a mellett a „Gazdasági Lapok“-ba. Lónyay G. irályát, mint szellemét általában, világosság, egyszerűség s határozottság jellemzi; nem csillogni, nem szerepelni — használni volt jelszava mindig.

Arany-menyegzőjét űlve, nem csak a közpályá emberéről s érdemeiről, hanem családi élete példányszerűségéről is meg kell emlékeznünk. Az 1828-ik év virágvásárnapján vezette oltárhoz Kazinczy Ottiliát, Kazinczy Gábor nővérét; azon magyar nők egyikét, kikben a szellem, a jellem s a szív nemes adományai egyesülnek. Egész élete családjá s a jótékonyaság között oszlott meg; gyermekei, jelesen leányai nevelését maga vezettén, belőlök magához hasonló magyar nőket s anyákat nevelt; maga, a házi rend fenntartásában, a szenvedő emberiség istápolásában, s a szellemi műveltség s erkölcsi jószág gyakorlatában lévén fel élete legfőbb örömét s erre mutatva példát leányainak is.

Az agg, de még életerős pár körül, arany-menyegzőjökön, szép és számos család csoportosult, mint a még zöldelő koronájú tölgy tövében az úde új hajtások. Egyetlen fiok *Ödön*, nevével Pázmány Vilmaival, két fiokkal, két leánnyal; leányai: *Ida*, özvegy gr. Vay Károlyné, fiával, gróf Vay Tihomárral, kinek négy gyermeke képviseli a harmadik nemzedéket; *Mária*, férjével gr. Vay Ádámmal, öt fiokkal s egy leánnyal; *Luiza*, Bay Györgyné, férjével s egy fiok- és egy leánnyal; néhai *Ottília* leányuk férje Bárcazy József három fiával; s *Gabriela* és *Olga* hajadonok. Az egyenes leszármazásu ivadék tehát áll hat élő gyermekből (egy elhalt), tizenhat unokából, s négy dédunokából; kik, két vagy három kis gyermeken kívül, mind jelen voltak az ünnepélyen s növelték a boldog szülők, illetőleg nagyszülők, örömét.

Gyakran látjuk az életben a szerencse áldásait érdemtelenneknek jutni részébe. Annál vigasztalóbb látomány, ha a nemes lelkeket látjuk, a földön már, boldogsággal jutalmazva. Ez örvendetés látvány tárult szemünk elé, a b. Vay és a Lónyay párok arany-menyegzőjében; mert a kinek annyi a tisztelőik érényeikért, irigyek nincsenek, mert mindenki vallja, hogy boldogságukat megérdemelték; azok örömeiben közel s távolban mindenki azzal az ohajtással vesz részt: vajha élvezhesék még sok évig azt!

—d—r—

Évek múlva.

Fogadj be völgy, ábránd hazája!
Az est báját hön csak itt érezem;
Szelién stéttszó homálya
Álomba ringat titkon, esendesen.
Ábránd, álom mint tarka lepkek
Körül lebegve játszanak velem...
Ajakim ah! még nem felelték
Lángcsókjaidat első szerelem.

Nyiló kelyhen pillangó alszik,
Elnyugodott fészken a kis madár;
Csak a szellő sohaja hallszik,
Ugy sir fájó könnye, a harnat-ár.

Az álmos erdő áhitattal
Beszéli édes fájó sejtlemeket.
... Szép kedvesem oly félve halkal
Itt sugta meg először, hogy szeret.

Itt álmodánk tavasz titkáról,
E kis pataknak árnyas partinál;
Virágosod hullott a fáról...
S te keblemen szeliden nyugóval!
Mig fénye az est csillagának
Mosolygva kelt ki túl az ormokon;
Szívünk verési ringatának
Édes álomba, édes hangokon.

Azóta több tavasz virága
Hullatta el e völgybe szirmait;
Sötét lett ah a szív világa,
Felhők fedék a nap sugarait.
S ha olykor a mult távolában
Reszketve kelt az emlék csillaga,
Szívem majd megtört bánatában,
Oly kínosnak tetszett az éjszaka.

Eljöttem e patak partjához,
De itt sem enyhül néma bánatom,
Mit többé semmi vissza nem hoz,
Vesztett szerelmem sírva siratom.
... Irigylem oh a lepke sorsát,
Tavaszszal szünetlen örömben él;
Szerelmem őzi hervadt sirját,
S tavaszszal újra szerelemre kél!

De bú nem tud megölni engem,
Pillánat most utolszor lepi köny;
Elalszik minden láng szívemben,
S lassanként fásultá tesz a közöny.
Szívem már alig-alig dobban,
Nem csillan vissza rá a régi fény,
Itt kestem dalra zebb napokban!
Itt hal ki benne minden érzemény!

Pápay Imre.

A Héttorony.

Egy elhagyott romot, a tenger hullámai közül kiemelkedő szirtre épült tornyot mutatunk be olvasóinknak; neve Héttorony (törökül Jedikule). Konstantinápolyknak egyik délnyugati partján, a Márvány-tenger partján, ott hol a szárazföldi és tengerföldi védfalak egy hegyes ékben találkoznak, fekszik e romlásnak indult torony; többi társai, mert heten voltak összesen, részint leomlottak, részint lebontattak, s most vasuti állomás van helyükön. Egyedül áll most e torony, megkímélve az időtől és emberek kezétől, hogy emlékeztető jele legyen az egykori fényes és nagyhatalmu uralkodnak, melyről e romok is sok érdekes dolgot beszélhetnének. A Héttorony magas falai dacolva látszanak az idővel és enyészettel, különben rég leomlottak volna ama szomorú és gyászos jelenetek alatt, melyek itt évszázadokon át lefolytak. Ugy vannak különben építve, hogy a panaszok és jajhangok, melyek itt sok fájdalmas szívből fakadtak, ki ne hathassanak a levegőbe. A nap világitó sugarai csak egy nyíláson jutnak be a toronyba, de nem tudják azt bevilágítani; örökös itt a sötétség. De itt erre volt szükség; mert ahoz a mit itt e rideg falak között üztek, legmegfelelőbb a sötétség, legfeljebb a kísérteties fátyalfény szokott itt derengeni, a mi még borzalmasabbakká teszi e szomorú odutak.

E torony a történetírók állítása szerint ép oly régi, mint maga Byzanz. Hajdan egyedül állott, Theodosius császár azonban még két társat építtett hozzá, s a három tornyot közfalal kötötte egybe. Később a három tornyot nem messze még négyet építtettek s innen vette a toronyosoport elnevezését. A most még fennálló torony *Vértorony* nevet visel, ez 200 láb magasan emelkedik fel; komor falai sok viharral, sok rázkódattal látták e hét halomra épített világáros felett végig tombolni. Ha e tornyot szétbontanák, annak bizonyára minden köve egy-egy ember életét kiáltaná ki a világnak. Midőn II. Mohamed Konstantinápolyt bevette, majdnem romban találta a tornyokat, de kijavíttatván azokat, megerősítette. E hét torony közfalal bekerítve és összekötve egy nagy erődöt képezett, melyben a janicsárok tanyája volt, s egyszerűs mind állam-börtönül szolgált. Az idő és a Stambulban gya-

kori földrengések a héttoronyból csak hármat hagytak meg. A háromból az 1768-iki földrengés egyet majdnem félig lerombolt, s azóta csak félkegyelműleg állanak bomlados falai. A vasút-építő társaság a fennmaradt romok egy részét lehordatta s a falakon is rést tört, úgy hogy a Héttoronyból ma csak anyai van még épen, a mennyit képünk mutat.

A még épségben maradt Vértorony falait fű és moh verte fel, a lörésekben madarak fészkelnek s az ágyu, mely az egyik falnak lörésén kikandikál, csak gunyolódni látszik. Évekkel ezelőtt kiváncsisággal mentem a Héttoronyba, remélve, hogy ott valamely magyar fogolyról hátramaradt írást vagy valami nyomot fogok találni a börtön falain. A borralvaló (bakhis) megnyitotta nekem a tornyot, és egy tétlenül ott ácsorgó katona őr, ki a közeli löporraktár őrzetere volt odarendelve, megmutogatta nekem a Héttorony minden zege-zugát.

A tornyok körül elterülő falakon belül egy kis tésre lépünk, mely Fejpiacz (Kelle Mejdani) nevet visel. Itt hajdan a kivégzettek koponyáit rakták halomba, mint ma az ágyugolyókat szokás. A vértoronyba csak szük és sötét folyosón és meredek lépcsőn lehet bejutni. Ide csukták azokat, kiket gondos őrizet alatt kellett tartani vagy örökre elnevezni. A ki egyszer e nyirkos ajton belépett s az utána becsukódott, annak az meg nem nyílt többé. Ide csukták meg az államfoglyokat, ama külfatalmak képviselőit, melyekk a porta ellenséges lábán állott. Akkor a török birodalom a fénynek, a hatalomnak tetőpontján volt. A külfatalmak rettegve említték nevét, s képviselőik félelemmel állottak meg a padisáh színe előtt. Itt voltak elzárva hönfiaink közül is többen. A janicsárok, míg hatalmuk tetőpontján állottak, annyira vitték féltelenségüket, hogy a gyenge kezű uralkodóktól elragadták a kormány gyepölőit s a trónról megfosztottakat a Héttoronyba csukták. Hét szultán végezte be életét e falak között s több száza menő föbb hivatalnok elől zárták el itt az élet világát. Az áldozatok fejeit aztán elrettentő példásul a falakra aggatták. A torony aljában egy úreg van, melyet *szeküreknak* (kan kujutu), s egy barlang, melyet *szeküreknak* (tascukuru) neveznek; az utóbbiban őrizték azokat a szerencsétleneket, kikre a halálítélet már kimondották s kiknek vére nem sokára a vérkut esatornán folyt alá. Midőn a Vértorony szük kölépcsőjén felfelé haladtam, gondosan áttekinttem fátyla fényénél a barnult falakat. Fölrást sokat, nagyon sokat láttam, különösen 1600 és 1714-ből azon velencei foglyok neveit, kiket a porta a Héttoronyba záratott; de magyar nevet egyetlen egyet sem leltem a falakon. A torony legfőbb fülkéje löporral lenvén akkor tömve, alkalmasint az fedi el a magyar vértanuk kézírásait is, ha tán ilyeneket hagytak a falakba vésvé.

Ki ne állana meg elfogult kebellet e falak között, midőn maga előtt látja a magyarok történetében oly fényesen uralkodott Mátyás királyunk nagybátyja, Szilágyi Mihály ősz fejét, a mint az a hóhér bárdja alatt lábai elé gördül. Amott egy más alakot látunk magunk előtt:

Héttoronynak egy sötét zugában
Török Bálint ülölgél magában.

Talán épen itt, e sötét zugban, a komor és penészes fal között töltötte el a szegény áldozat az öröklétnék beszámítható öt keserves esztendőt, mialatt:

Várja szegényt — beh mi haszna várja! —
Odalaza a két szép kis árva;
Minden reggel kimegy az utcára,
Édes atyját de mi haszna várja.
Várja szegényt szerelmes szép nője;
Kikáll a magas könyöklőre;
Fehér képét ereszt karjára,
Ugy zokog, hogy mégsem jön a párja.

A szegény szenvedő fogolyknak nem fog ütni a szabadulás órája.

Ifjú korát a vénség megszánja,
Megérieli s a halál levágya.

Egy másik szobában, talán épen a szomszédban Majláth István üt fogva 300 évvel ezelőtt. Itt senyvedt el a hajthatlan, erős jellemű Bély Pál, kit nem csábított a fényes ígért s inkább választotta a Vértorony penészes levegőjét és rothadt szalma fekhelyét, mint a fejedelmi koronát, melylyel őt a török kínálta. Itt aluszak álmutak a sorstól hányt vetett hönfiaink. Felérve a torony legmagasabb pontjára, onnan tekintettem az előttem messze elterülő

Márvány-tengerre, melynek szürke ködéből egymásután bontakoztak ki a vitorlás hajók és gőzök. Mily fájó lehetett a foglyoknak e szük nyíláson kitekinteni — ha ezt ugyan megengedték nekik, — ki a szabad tengerre, melyen a lélek oly gyors szárnyalással követi a szem tekintetét. Mily fájó lehetett ez nekik, kik bélyók között érezték magukat s gondolataik csapongását a szomorú való megbéniotta.

Most, ez egykor rettegött falakon csak az enyészet és a szomorú emlék borog, hangosan beszélve a mai nemzedéknek: mily mulandó minden fény, hatalom és nagyság a föld kerekégén!

Dr. Erődi Béla.

Angol matrözök fegyvergyakorlata.

Mióta a háboru Orosz- és Angolország között mind inkább közeledni látszik, mind a két fél megfeszíti erejét, hogy majd a csatasíkon övé legyen a túlyomó erő. Ilyen két óriásnak még egymás elleni győrközése is rettenetes, kivált miután mind a kettő tudja, hogy a most fenyegető háboru nem olyan lesz ám, a melyben valamely állam erejének csak egy részét foglalkoztatja, — mint az angol részről pl. a krími hájjarat vala, — hanem folyni fog addig, míg a két birkozó fél valamelyike bevallani lesz kénytelen, hogy kimerült.

Nem esoda tehát, ha már jóelőre gondoskodnak arról, hogyan állítsanak minél nagyobb erőt csatorára, s hogyan használjanak föl egyféle erőt többféleképpen is, ha lehet.

Mert az angol ennek is tudja a módját. Nem hiába, hogy számító nemzet, de tudja is, hogy minden tőke, mely kétszer fordul meg annyi idő alatt, mint más tőke csak egyszer, kétszer annyit ér, mint ez az utóbbi. És ez a szabály arra a tőkére nézve is áll, mely az erőben rejlék.

Az angol matröz a legjobb tengeri katonának van elismerve. Ugy bányik a hajóval, mint a játékszerrel, s játszva végzi a nehéz szolgálatot a hajókötelek, árbocok, függő kosarak között, a kormánykerék, irányító, fűtőkazán, hajtógép és roppant ágyuk körül, s ha melleje férközhetik az ellenséges hajónak, — rajta terem kurta készségi kardjával, s rettenetes elszánttsággal rohanja meg védőit és gyöz vagy elesik.

De most nem olyan háboru készül, a hoi az ellenséggel színtén a tengerre, — tehát az angol matrözök elemére — küldené főerejét; az angolnak a szárazföldön kellett fölkeresnie az oroszot, s kihuzni barlangjából az északi medvét és egy fojtani meg. Erre pedig nem való az olyan katona, a ki csak a tenger tetején víz.

Azért az angolok, kiknek szárazföldi hadereje felét sem teszi ki az oroszok, most ugy gondolkoznak, hogy mit nézve az a matröz tétlenül, a mig a partra kiszállított sorhadbeli testvérei harcokolnak? Jöjjen és harcokoljon ő is, és legyen, ha szükség, szárazföldi katonára az időre. A matrözök tehát ott a hajó földézetén, a tengerrezi gyakorlatokon kívül, oly gyakorlatokat is végeznek, a melyeknek csak a szárazföldi katona veszi hasznát; mert most az a jelszó, hogy a „kék zubbonyos“ megtanulja a „szárazföldi patkány“ mesterségét is, úgy fordulhatván a dolog, hogy ki kell szállni a partra s részt venni a harcban, a mig a seregnek biztos állásokat elfoglalni sikerül.

Az angol flotta legénysége ép ugy föl van szerelve kardoakkal, puskákkal, szuronyokkal s más katonai szerelkekkel, mint a rendes sorkatonaság, s ép ugy oktatták az azokkal bánásra is. Mai képnük épen azt a jelenetet tünteti föl, mikor a tengerészek négszöveget képeznek lovasládás ellen. A két sorból álló homlokzat egyik részét látjuk. Az első sorban feltérde ereszkednek a katonák, s puskájukat, melyek végére a hatalmas kard pengéje van erősítve, a földnek feszítve részűt tartják. A rohanó lovat egyenesen szűzbe találja az a kard. A másik sor állva fogadja az ellenséget, az első sor feje fölött kinyújtott szuronynyal, mely már a lovas mellének van szegezve. — Csodálatos látni e gyakorlatokat a hajó földézetén, a hoi lovas csapat csak nem intézhet támadást. De az, hogy a tengerész esetleg szárazföldi szolgálatot is fog teljesíteni, mindent megmagyaráz.

Nem is első eset, hogy az angol tengerészek gyalogsági feladatokat oldottak meg. Az ashanik

ellen Nyugat-Afrikában Wellesley ezredes alatt vívott küzelemben a hajókról partra szállított angol matrözök kitűnő czéllövőknek, szuronykezelőknek, gyaloglókknak, sőt árkszoknak is bizonyultak. Sőt már a krími háboruban is partra szálltak a matrözök, hogy a kozákok által megrohant angol gyalogságot fedezték. De akkor maga a gyalogság is elbánt a kozákokkal, úgy hogy a sor a matrözokra nem is került.

Látva a merész, viharezett, marczona alakokat, kik minden testi erőfeszítésre kiválóan képesek, alig lehet kétségünk, hogy az angol tengerész, mint gyalog katona is kitűnően lesz alkalmazható a közelgő háboruban.

„Hat született vak meggyógyítása.“

Bukarest, ápril 12.

E czim alatt jelent meg francziául dr. Fialla Lajos hazánkfianak egy kis műve, mely a külföld előtt sokkal nagyobb föltűnést keltett, mint hazánkban, mert hisz 149 év alatt összesen 14 hasonló eset van csak leírva az orvosi szakmunkákban, míg ime e kitűnő műtő hazánkfia egy maga két év alatt hatot kezelt és mind a hatnak megnyitá azt a világot, melyről e szerencsétleneknek addig fogalmuk sem volt.

Nem valami száraz gyógykezelési szabályokkal és recipékkel van ám tele e könyv, hanem oly megragadó észleletekkel, melyek a nem orvostán még jobban érdeklik, mint a szakértőt, s az emberi lélektanhoz kézzel fogható, nem pusztá fölvetéseken alapuló adatokat szolgáltatnak. E lap szük tere nem engedi meg, hogy a miből egész lapokat közölhessünk, de mutatványul kivonatolom in egy pár példát.

A 17 éves hajadon Deszpa Kriszte egész külsején magán viselő a vakaság nyomait, szeméi mozdulatlanul mereven döleik ki, arczán bárgyu, semmit nem mondó egykedvűség, öltözte, hajzata elhanyagolt, egész magatartása levert és anyaga együgyű és félték, hogy az egyszerű kérdésekre is csak bajjal s röviden felelt. A műtét megtétele után, mond a szerző, „nehogy egy erős hirtelen világosság által örökre megsemmisítem a látreczét, eleinte majdnem teljes sötétben tartám betegemet, s itt kezdem megismertetni a látás érzetével... Betegemnél a tapintás érteke pótolta vala a látást, s most, ha szemével lát, egy tárgyat sem ismer fel, mig csak meg nem tapogatta, mert a lélekbe a tárgyak tapintatának képlete vésődött be. Mikor már látásból a szobai butorokat s a környező személyeket meg is tudta ismerni, még a távol-ságról legkisebb fogalommal sem bírt, mint a kis gyermek a távoli lámpa vagy a holdvilág után is kinyújtja kacsóit, ugy ez is meg nem bírja mondani két különböző közelségi egyforma tárgy közül, melyik van távol, melyik van közel.

Azinek közül hamar fölismere, melyik a fekete, melyik a fehér, aztán megtanulta a veresét és zöldet, de habozott a narancs és a sárga szín közt, különösen pedig a vegyülei színek közt. A legmeghatóbb jelenet volt, midőn szülei meglátogatták, előbb apjára szögezé szeméit, majd anyjára, s hogy a valóságrol meggyőződjek, végig czírogatá ennek arczát, aztán örömmel nevezte meg anyja kötenyén a veres csíkokat, el nem bocsátá anyja kezét, mintha félt volna elveszíteni azon lényt, kit kis kora óta forrón szeretett s csak most láthat először. Nem vagyok — ugymond a szerző — elég ügyes tolmácsolni e jelenetet, de egy orvos ennél szebb jutalmat nem kaphat.

Két hó múlva szemüveget adattam neki, de bár ezzel jobban látott mint szemmel, nem akará hordani, és pedig pusztá hiúságból, a látás fölébreszté benne az addig nem létezett ros hajlamot. Ugyanezt lehet észlelni egy tíz éves leányknál is, midőn jó darab időre látása visszanyerése után legelőször tükröt adtak elébe, s benne magát meglátta, egészen elpirult, aztán homlokára emelé kezeit s elkezdte zilált haját rendezgetni; e pillanatban ébredt fel benne a hiúság.

Ezen, a még kifejtetlen gyermekek még világosabban lehet észlelni, hogy a tárgyakat egyenként kell látás által ismerni tanulni, s hogy a többi érzék, bármi tökélyre fejlődtek is, távolról sem képesek a szemet helyettesíteni. A legismertebb tárgyat sem tudta megnevezni megapintás nélkül. A színek, a virágok, a világosság, az égboltozat szépségeiről a legmiveltebb vak

sem bír csak megközelítő fogalommal sem, sőt önnön tagjai alakját sem ismeri, hisz az elébe tartott kezét sem tudta megnevezni, mig az orvos az ő saját kezecskéjét nem tette a magáé mellé.

Még egy harmadikról, a 25 éves vak gitáros Nikoláj Juonról néhány szót: ez ebmarás miatt került kórodába, itt vette észre dr. Fialla, hogy született vak, de semmi szín alatt nem akará magát kigyógyíttatni, és sok rábeszélés után is csak chloroformozás után leheté végezni rajta a fölmetszési műtétet.

Míg a más kettő neme, kora s életmódja folytán a vakaság következtében ügyetlen, bárgyu volt, emez megfordítva rosz korszakón gitárjával maga keresve kenyerét, ötlet gunyolva s a fizetés elől megszökni szokott durva emberek közt, ez által ravasz figyelő és elővigyázóvá lett.

Ennek is tanulatni kelle egyenként megismergetni a tárgyakat, de szorgalmas volt a tanulásban, egész nap fel s alá járt a gyógytermekben, a legkisebb tárgyak sem kerülék ki figyelmét s másnap dícselkedve sorolta elé a tegnap látottakat. Öt hónapi gyakorlat után bocsátották ki. Eleinte szemüveget hordott, de később letette, mert hisz, ugy mondta, csak öreg emberek viselik azt; ime tehát ebben is fölébredt a hiúság, mit egyébiránt még jobban elárult az által, hogy most már mindig csinos és tiszta, nem mint azelőtt volt. De felette meglepő, hogy legjobb barátjait sem bírta felismerni, mig hangjukat nem hallá, és noha vakon az egész várost be tudta járni, minden városrészen otthonos volt — most midőn lát, mindenütt eltéved, kénytelen az utcák neveit a jövőmenőkötől tudakozni meg.

Van a könyvecskében még több jeles észlelet, például egy kitűnő éles szemű czéllövő, ki nem képes a színeket egymástól megkülönböztetni, meg nem tudja mondani, melyik a veres, melyik a zöld, még ha egymás mellé tette tartják is elébe. De talán már is hosszúra terjedt ismeretéseim, holott én csak a figyelmet akartam e külföldön élő jeles hazánkfára fordítani.

TIZENÖTÉVES KAPITÁNY.

VERNE GYULA REGÉNYE.

ELSŐ RÉSZ. — TIZEDIK FEJEZET.

Sand kapitány.

Az első benyomás, melyet a „Vándor“ utasai éreztek e rettenetes katrastrófa láttára, a borzalom és fájdalom vegyülete volt, nem is gondoltak egyébre az első perczen, mint a Hull kapitány s öt matrözra rettenetes halálára. A borzasztó eset csaknem szemek előtt ment végbe, a nélkül hogy a szerencsétlenek megmentésére bármit is tehettek volna; még arra sem érkeztek elég korán, hogy talán halálra sebesült társaikat még élve fölvehették volna a hajóra s annak erős oldalát vagy ormóját vethették volna a neki bősüült cet ellenébe.

Mikor a hajó a rémes eset színhelyére érkezett, Weldonné önkénytelenül térdre borult s csak ez egy szót rebegé:

— Imádkozunk!

A kis Jakab, anyja mellé térdelve, teljesen megértette a történeteket. Sand Dick s a négerek is imára hajtották térdeiket. Az elveszettek az isten könyörületébe ajánlották.

— S most barátim, — szólt Weldonné a csónás ima végeztével, — kérjük istentől erőt és bátorságot magunknak.

Valóban szükség volt erre. A végtelen tenger színe, lebegő hajón, kapitány s legénység nélkül lenni, sok száz mérföldnyire minden emberi segítségétől, szél s hab kényére bízva: aggasztó állapot.

A „Vándor“-on egyetlen egy ember volt, a kit tengerésznek lehetett mondani — Sand Dick, egy tizenöt éves fia! Kapitány, kormányos, matrözök: mindez, ugy szólván, benne egyesült most. S a hajón egy nő, anya, kis fiával — a kiket épen kelle haza szállítani a hajó tulajdo-

nosának karjai közé: ez még kényesebb tette a feladatot. A néhány néger, erős, becsületes, megbízható emberek kétségkívül — de soha sem voltak tengerészek, engedelmisségnél egyebet fölök várni nem lehetett. S végre egy tudós, a kinek bogarain kívül semmire gondja — a kire a nehéz feladat megoldásában a legkevesebb sem lehetett számítani.

Sand Dick mozdulatlan állt a fedélzeten, keresztbe font karokkal — szemeit meredten függesztve a tenger ama pontjára, melynek örvénye ragadta magába pártfogóját, jölvetőjét, Hull kapitányt, a kihez ifju szívének egész henével s fiai hálájával ragaszkodott. Szemeit azután nyugtalanul hordozta körül a végtelen tenger láthatárára, mintha segélyt keresne, — egy hajót talán, a melyre legalább Weldonét fiával rábízhata...

Ó maga ugyan a „Vándort” akkor sem hagyta volna el, sőt mindent elkövetett volna, hogy azt révbe vihesse. De legalább azt a két lényt biztonságba helyezte volna, kiknek magát testtel-leokéz szentelte.

Az oceán azonban pusztán volt s elhagyott, a cet eltűntével egyetlen pont sem zavarta a víz egész belátható színét. Csak tenger és ég látszott körökörül. S a fiatal ujoncz jól tudta, hogy a hajók rendes járási vonalától még jó távol vannak.

E gondolatok közt állt még a fedélzeten, mikor Negoro, a szakácsmester ott megjelent. Mit gondolt, mit érzett ő a bekövetkezett szerencsétlen katasztrófa fölött: rejtély volt; némán, hidegen, a nélkül hogy mozdulatot tett, vagy csak egy arcizma rándult volna is, nézte azt végig.

Három lépésnyire megállt a fiatal ujoncztól s várni látszott, hogy az megszólítsa.

— Mondani valója van nekem? — kérde Dick.

— Hull kapitánynak volna mondani valóm, s ha ő nincs, helyette Howick mestereknek.

— Tudja, hogy mind a ketten elvesztek, — felelt a fiatal ember, nem minden megütkezés nélkül.

— Ki parancsol hát most a hajón? — kérde majdnem szemtelenül Negoro.

— Én! — felelt Sand Dick minden habozás nélkül, határozott hangon.

— Ön! — szólt Negoro, megvettől vállvonítással. — Tizenöt éves kapitány!

— Ugy van, tizenöt éves kapitány; — felelt ez s fenyegető lépést tett a szakács felé.

— Ez vissza hökölt.

Weldoné, ki a jelenetnek tanuja volt, közbelépett.

— Ne feledje el, — szólt a szakácsnak — hogy a hajón más nem parancsol, mint Sand kapitány, s mindenkinek tudnia kell, hogy ő tudni is fog parancsolni.

Negoro meghajolt, néhány szót mormogva, álcázott gunyval magában s azzal visszavonult szobájába.

Ezalatt a brick, a megfűsült szellőtől hajtva, haladt előre s a cetnek eledelül szolgált állatkák telepét messzi hátra hagyták már utasaink.

Sand Dick, hogy helyzetében kellőleg tájékozva legyen, először is a hajó vitorla-szervezetét vette szoros szemügyre; hogy a hajó irányát a szükséghez s a szél fordulataihoz képest változtatni lehessen, magának ezel kelle mindenkinek előtti tisztában lennie; megkísérelte azután, hogy az erre vonatkozó munkákban Tamást s a többi négerket beoktathatja-e kellőleg, mert készségök s engedelmisségökben legkevesebb sem kételkedett ugyan, de ügyességök s általában

tengerési képességök felől még nem volt alkalma meggyőződni.

Magával számot vetve, be kelle vallani, hogy egyáltalán nincs kellő jártassága még a hajózási eszközök, csillagászati s tájékozó műszerek használatában. Tizenöt éves fia — nem végezhette még sem az elméleti, sem a gyakorlati tanfolyamot. Sokat magának kelle kitalálnia, sokra nézve a parancsoló szükségétől, talán a bekövetkező veszély pillanatában, kérni utasítást. De ő arra is kész volt, s reménnyel istenben és önbizalommal nézett a jövővel szembe.

Weldoné átértette mindazt, mi a fiatal ember lelkében végebe megy.

— Köszönöm Dick, — mondá neki szilárd hangon. — A hajó s vele mindnyájunk sorsa a te kezeidben van; Dick, te meg fogod menteni a hajót s mind, a mi rajta van!

— Ugy van, asszonyom! Legalább meg akarom kísérteni, Isten segítségével.

— Tudod-e: hol, mely ponton áll most a hajók? Meg bírod-e azt határozni?

— Könnyű szerrel; csak a tengeri térképet

KITERITETTÉK MAGOK ELŐTT A TENGERI TÉRKÉPET.

TIZENÖTÉVES KAPITÁNY.

kell megtekintem, melyen Hull kapitány épen tegnap jegyezte fel hollétünk pontját.

— S képes léssz-e a hajót jó irányba terelni?

— Ismerem az általános irányt, melyben, Hull kapitány szándéka szerint, haladunk kell. — De ne feledd el Dick, most már nincs szó arról, hogy Valparaisóban kellene kiszállanunk; elég az amerikai part legközelebb érhető kikötőjébe eljutnunk.

— Kétségkívül, asszonyom! S ne tartson semmitől. Az amerikai part, keletre tőlünk, láthatárunk egész hosszában vonul el délnek, lehetetlen oda nem jutnunk.

— Mutasd meg, merre felé képezed?

— Ez irányban! s határozottan kelet felé mutatott, a delejtű utmutatásához képest.

Lemenve a kapitány szobájába, melyet most már a fiatal Sand kapitánynak kelle elfoglalni, kiterítették magok előtt a tengeri térképet, melyen még a Hull kapitány tegnapi fölvétele mutatta, közelítőleg, azt a pontot, melyen e percen is voltak. A déli szélesség 43° 35' s a keleti hosszú-

ság 164° 13' alatt t. i. Weldoné soká magyaráztatta magának a helyzetet s irányt, melyben haladniuk kell, s fiatal kapitánya önbizalmából maga is teljes bizalmat meritett a válságos helyzet szerencsés kimenetele iránt.

A szél azonban észak-nyugoti irányt vevén föl, a vitorlákhöz kellett látni. Sand Dick a fedélzetre sietett. A szél ez irányba egészen kedvező volt ezeljokra; s a felhők alakulása azt látszott igérni, hogy egy időre legalább állandó is marad.

Dick előhívta Tamást s társait.

— Barátim, — mondá nekik, — belőletek áll a hajó munkás személyzete. Bizhatom benetek?

— Dick ur, — felelt Tamás; — én és társaim matrózai vagyunk önnek, ön a mi kapitányunk. Bennünk a jó akarat nem hiányzik, kivánunk tőlünk bármit, a mire képesek vagyunk.

— Helyesen, öreg Tamás, — mondá Weldoné.

— Ugy van, helyesen; — szólt Sand Dick.

— De esélyesnek kell lennünk s én nem akarom erőltetni haladásunkat oly áron, hogy vitorláinkat veszélyeztetsem. Inkább haladjunk valamivel lassabban, de veszélytelenül. Most megmutatom, hogy kell a vitorlával és kötelekkel bántani; mindeniteknek kiosztom a teendőjét. A mi engem illet, én a kormánynál maradok, míg csak bírom; s ha a fáradság néhány órai pihenésre kényszerít, egyik- vagy másiktok fog helyettesíteni. Tamás, neked megmutatom, hogy kell a delejtű segélyével az irányt meghatározni s a szerint kormányozni.

— Parancsoljon velem, Dick ur! — felelt az öreg néger.

— Jól van. Most maradjatok mind itt körülöm a fedélzeten, addig felhasználjuk az időt begyakorlásotokra.

— Hát én, — szólalt fel a kis Jakab, — nem segíthetek-e valamit Dick barátomnak?

— De biz igen, kis fiam, — felelt Weldoné karjaiba zárva kis fiát, — majd te is megtanulsz kormányozni, s meg vagyok győződve, hogy míg te a kormánykeréknél ülsz, mindig kedvező szélünk lesz!

— Fogadom, anyám! — ujjongott a kis fiau, tapsolva kis kezeivel.

— Ugy van, — szólt mosolyogva a fiatal kapitány, — gyermekekre a tenger sem haragszik. — S most rajta barátim — folytatá a fekete matrózokhoz fordulva — fordítsunk egyet a vitorlákon.

— Rendelkezzék velünk, — felelt Tamás, — mindnyáján parancsára állunk, Sand kapitány!

(Folyt. követe.)

Egyveleg.

Lincoln Ábrahám özvegye, ki az örültek házából való elbocsátatása után egy ideig nővérénél lakott Springfieldben, jelenleg visszavonultan él Középfraanciaország egy félreeső helységében. Az özvegy nem akar visszatérni hazájába, mert azt képzeli, hogy ismét az örültek házába zárják. Most nyugodtan éldegél és sok mindenféle haszontalanságot vásárol össze, melyeket azután szekrényibe dugdos. Csak kevés remény van, hogy a szerencsétlen teljesen kigyógyulna elmebetegségéből.

Kertészkedő madár. Nem régiben ismertették a lapok egy ausztráliai galambot, mely egész művészien építi fészket. A „Gardener's Chronicle” most egy új guineai madarat ismertet, mely nemcsak ily műépítész, hanem egyúttal kertész is. Szép fészke előtt ugyanis mohból tágas szőnyeget készít, s a nőstény gyönyörűségére a figyelmes férj napról napra új, élénk színű s kellemes szagú virágokat s gyümölcsöket hord össze.

A nagyvárad kiállítás.

Vidéken rendezett kiállítások látogatása alkalmával a szakemberek rendszeren még nem ismeretes emlékekkel reménylenek találkozni, de nem igen szoktak nagy várakozással lenni a tárgyak jó felállítására, a kiállított anyag szakcszerű földolgozásra iránt. A nagyvárad kiállításán nemcsak a gazdag anyag érdekessége elégett ki minden ily reményt, hanem a gond és ügyesség, melylyel a tárgyak fölállítják, a megnyitás napján már közrebecsátott alapos lajstrom kellemes meglepetésül szolgált, s e tekintetben határozott haladást mutat a korábbi ilyenmű tárgyalatokkal szemben.

Hogy a vállalat sikerére oly fontos tényezők, minők ezek, kellőleg figyelembe vétettek, arra megfűtőül szolgál Rómer kanonok a kiállítás bizottság elnökeinek neve, ki ifj. Gyalokay Lajos bizottsági titkárban, s Bölönyi Sándorban, a nagyvárad múzeum örében serény munkásokra, lelkesült segédre talált ezen nehéz, fáradságos feladat megoldásánál.

A tárlat szervezését nehezítette, tanulságos voltát hátráltatta, hogy ez alkalommal sem lehetett a kiállítók engedélyt arra megnyerni, hogy a történelmi rendszert követve állíttassanak föl a tárgyak, hanem ezek most is megkivánták, hogy tulajdonuk együtt maradjon, pedig az egyes tárgy érdekessége sokkal inkább kitűnik, ha a hasonkornak mellett látjuk, s az egész sorozat a történelmi fejlődést élénk állítja.

Az őskori s római korból származó emlékeket többnyire nyilvános gyűjtemények állították ki; így a biharvármegyei régészeti és történelmi egyesület a dánországi kőszerszők egy sorozata mellett a bihari gazdag kő, bronz és vaskori leletek hosszú sorát; s a szabolemségi múzeum elküldte a megyében lelt fontosabb őskori tárgyakat a békésmegyei művelődéstörténelmi egyesület, a tiszazugi régészeti társulat, a debreczeni főkönyvtár és múzeum, a gödöllői múzeum, a a délmagyarországi történelmi és régészeti egyesület, az erdélyi múzeum szép sorozattal vannak képviselve.

Az ókori művelt népek iparművészetének mutatóivai a Liebel Gyula-féle egyiptomi tárgyak; a Frimont herczeg gyűjtéséből származó s a békésgyulai múzeum görög cserép-edényei; az erdélyi múzeum és Rómer kanonok által kiállított római tárgyak, melyeknek legkiválóbbika egy gyermeket ábrázoló bronz szobrocska, lel-helye Ó-Szőny.

A középkort, az iparművészeti múzeum szövevei mellett, egy fölötté értékes ezüst szent szűz a gyermek Jézussal karján képviselte. E csoport (ifj. gróf Zichy Ferencz tulajdona) a XV-ik századbeli gothikus stíl jellegét mutatja, az apró, éles ránczu ruha, a gyermek meztelen testének kemény, majdnem ügyetlen alakja különös ellentétet képeznek a művész törekvésével, hogy a fejekbe kifejezést öntsön, főleg a Madonnába, melytől egy bizonyos kecsét megtagadni nem lehet, s ezt emeli a dús hajzat aranyozott szőke színe.

Mint minden hazai gyűjteménynek s tárlaton, úgy itt is a legnagyobb figyelmet az ékszerek érdemlették meg. Báró Gerliczy Felix nyolcz igen értékes román stíly arany boglárát állított ki, a kiverit dombor-diszítések közöl egyes emberi fejek kandikálnak ki. Ugyanezen tulajdonosnak egy gyönyörű türkizekkel diszített, hatalmas aranyozott ezüst boglára már a csucsives irány virágzó korába, a XV. századba tartozik; ugyanezen korszakban készült egy szép ezüstsat Des Escherolles-Kruspér tulajdona, s két aranyozott ezüst ruhakapocs, melyet egy későbbi, 1576 évszámmal bíró kanállal együtt ta-

láltak Fekete-Bátorban Bihar megyében. A zománcoz ékszerek zömét szintén Des Escherolles-Kruspér s báró Gerliczy Felix urak szolgáltatták, az elsőnek tárgyai közül kitűnik egy boglár, melyen szarvason lovagló lantos nőt látunk dombor aranyból vésvé, színes zománccal élenkítve; ugyanezen alakkal a nemzeti múzeum egy hasonló boglárán találkozunk, s a kolozsvári kiállítás is négy ilyen fordult elő.

Báró Gerliczy számos zománcoz ékszerei közül legérdekesebb egy szép kövekkel is kirakott öv, mely a szászföldön Erdélyben oly divatos csigaalakokkal van diszítve.

Különösen érdekes két karperec, melyet özv. Vertán Andrásné állított ki: öregsemü aranylánczokat két-két zománcoz csat foglal össze. Elsőt tekintetbe XVII—XVIII. századbeli erdélyi munkának látszanak, mind a díszítés rajzára, mind pedig a zománcoz színére nézve; közelebbi vizsgáltnál azonban észreveszszük, hogy a csatokat befoglaló egész sávosan van vésvé, úgy hogy az áttetsző zöld zománcon keresztül habosnak látszik. Ezen eljárás mód Franciaországban volt alkalmazva a XVII—XVIII. században, s „guilloché” név alatt ismeretes. Önkénytelenül is eszünkbe jut e tárgyak szemlélésénél a francia aranyműves, ki (mint Thallóczy Lajos a történelmi társulat utolsó ülésén fölemlítette) Apafi Mihály fejedelem szolgálatában állott.

A nagyvárad görög szertartású káptalan tárgyai közül leginkább magára vonja a figyelmet két aranyozott ezüst sodronyos és egy sodrony-zománcoz kereszt, melyeknek közepét apró fadarágások, jelenetek a passióból, képezik.

A kiállított himzések közt feltűnik két főkötő, az egyik fehér selyemből, özv. Berzsek Józsefné tulajdona, a másik kék bársony, Szilasy Irmáé. Mind a kettőn aranyszállal lapos öltésű virágokat látunk, melyeknek stilszerű rajza a XVI—XVII. században készülhetett. Érdekes ezen két darabot az özv. Vertán Andrásné által kiállított főkötőkkel összehasonlítani; ezek keskeny aranszalagokkal s csipkével díszítve s a XVII—XVIII. század művei. Honi munkának látszik lenni a rajz szerint, a lat. sz. nagyvárad káptalan tulajdonában levő ezüst s arannyal kihimzett két misemondó ruha s a hozzájuk tartozó püspöksüvegek.

A hazai cserépipart képviselik a nemzeti muzeumból kiállított talak a XVII. századból, az edények a holcisi, tatai, pápai és bakonybéli gyárakból, egynéhány évszámok korszak az erdélyi muzeumból s a debreczeni főiskola gyűjteményéből, két, talán még XVI. századbeli kályhafiók a szabolemségi muzeumból; legfontosabb azonban egy nem igen feltűnő tányér, melyet Verlin Lajos ur állított ki, egyszerű fehér mázos cserép, mert a rajta levő bélyeg az eddigi figyelembe nem vett TELEGD gyárral ismeretet meg.

Báró Gerliczy Felixné fekete mázos cserépet állított ki „BATIZ” fölírással, mely eddig szintén nem volt ismeretes.

A tárlat fontosabb tárgyaitak e rövid, épen nem kimerítő fölsorolása fogalmat adhat legalább sokoldalúságáról. Az ország különböző részeiből összegyűlt, kitűnő szíveséggel fogadott vendégek, hasznos és élvezetes órákat töltöttek a kiállítás termeiben, de még nagyobb örömeire szolgálhatott mindegyiköknek azon élénk érdeklődés, melyet Nagy-Várad közönsége ez ügy iránt tanúsított, s a fényes eredmény, melyet a lelkes szervezők aránylag rövid idő alatt el tudtak érni, bizonyára buzdítólag fog hatni mindazokra, kik hazánkban a régészet ügyét szívókn hordják.

Dr. Pulszky Károly.

Az új házszámolás.

— Mathematikai veszekedés. —

Általános fölfordulások idejét éljük. A Balkán félszigeten új mappa készül, Budapestén meg új házszámolás. Egyik ép oly égrekiáltó igazságtalanság, mint a másik.

April 6-án volt az a nap, melyen a fővárosi tanács elrendelte, hogy a budapesti házak új numerusokat kapjanak.

A tanács azt beláthatta ugyan, hogy tanácsos egy ily rendeletet kiadni; mert olyan zürzavar a számok között, a minő Magyarország fővárosának házain volt található (hiszen ha még „található” lett volna!), olyan azok közt a numerusok között is alig van, a melyeket dióalaku hüvelyekbe csavargatva egy menykő nagy üres kerébe tesznek a budai lotterian, s ott összevissza ráznak, mint a szitán.

De arra gondolt-e a nemes tanács, hogy hát az mekkora zavar lesz, a mi ez új intézkedés folytán beáll és tart addig, míg „mindenek, a kiket illet”, észreveszik, hogy nini, új numerus van a kapu fölött!

Mert ez lehet hogy szükséges, de borzasztó forradalmi lépés volt.

Tessék csak elképzelni: a Mária-utczában példának okáért csak No. 3 volt vagy hat kapu fölött. És most megeshetik, hogy a 3-ik számú hat ház közül egyik se lesz az, a mi volt, hanem lesz ki őt, ki tizenöt, míg a No. 3 az lesz, a ki eddig No. 29 volt. Hol van itt megőrizve a legitimitás elve, és a hosszantartó birtoklás által megszilárdított tulajdoni jogozim?

Azán tessék venni pl. a belvárosban a sörház-sikártort. Egyetlen egy szál ház volt benne, és arra az egy szál házra szinte az volt rápingálva, hogy No. 3. — Hát ez csakugyan úgy hangzik, mint annak a honvármegyei követjelöltnek a beszéde, mely így kezdődött: „Tisztelt választó polgártársaim! Másodsor pedig azonban...” — De hát nem a legrebellisebb elvnek inaugurálása-e az mégis, ha az emberből, azaz hogy házból egyszerre No. 1-et csinálnak, a ki már előbb fölívte volt a No. 3-ig? — Ez saját vétségünk nélküli degradáció, mely ellen az igazságérzetnek föl kell lázadnia.

Eddig legalább volt valami rendszer a házszámolásban (a Hamlet örültségében is volt.) Az egyik utcában az egyik oldalon voltak a páros számok: 2. 4. 6. stb.; a másikon a páratlanok: 1. 3. 5. 7. stb. Ebből az következtet, hogy az egyik oldalon ugyanannyi háznak illet lenni, mint a másikon. — No már most kapja magát valami bankótacsinaló (mert ki más vetemednék mai napság illetén merénylre), megvesz három házat az egyik parton, lerontja s épít mind a háznak telkére egyet, de nagyot. No akármeckora is az a ház, de csak egy ház s nem dukál neki három numerus. Persze, hogy a nagyobb választja. Ime föl van fordulva az egész matematika, s így következnek a numerusok egymásután: 2. 4. 10. A No. 6-ot és a No. 8-at elvitte az ördög.

Más utcában azonban az volt a rendszer, hogy váltakozva mentek a numerusok az utca egyik oldaláról a másikra, a mint a házak követeztek. Egy nagy házzal szemben állt öt kicsi, és azoknak mind megvolt a maga extra száma. Hát most hogyan lesz? Ugy lesz, hogy az utca elején kezdődik a számolás, természetesen 1-gyel. Keressen pl. a No. 17-et. Megyek-mendegélek egy negyedórát csupán nagy házak mentében s eljutok a No. 10-ig. És ime az utcának vége, több ház nincs. Hát vissza kell mennem a kisebb házakból álló másik oldalon s ott találok a No. 17-et, a No. 8-czal szemközt. A No. 17 tehát közelebb áll az utca elejéhez, mint a No. 10.

ból engedélyezett 21000 frton megvett a társulat. Ezen kívül tettek még 25000 frtnyi új alapítványt. A társulat terhei ugyan 89763 frtot tesznek, hanem a künnlevő követelések figyelembe vételével ezek leolvadnak 16946 forintra. Az év végén a társulatnak 86 pártfogó, 174 alapító és 932 rendes tagja volt. A tagok számára adandó album-lapok megválogatásánál a társulat fő figyelmé, hogy művészi kivitelű legyen, s hogy az országos képtár legjelesebb műveit ismertethesse meg. Elagott művészek vagy ezek önzvegi segélyezésére a társulat 720 frtot adott ki. A jelentés végén a választmány melegen emlékszik meg azon érdemeiről, a miket a társulat körül az előbbi években gróf Andrássy Gyula és Trefort Ágoston urak szereztek; indítványt is tett a választmány, hogy őt a közgyűlés válassza tiszteletbeli tagul, mint díjzárólag fogadtak el. A jelentés felolvasása után Telenyi titkár előadta a számvizsgáló bizottság jelentését. A jövő évi költségvetés 26.500 frtban állapították meg. György Aladár indítvány, hogy az albuma évenként egy-egy magyar művész rajzát is felveszék, köztetséssel fogadtatott el. Az új választmány következőleg alakult meg:

Alelnök lett: gr. Erdődy Sándor; választmányi tagok: gr. Apponyi Albert, Barabás Miklós, Freund Károly, Greguss Ágoston, Havas Sándor, Hauszmann Alajos, Henszlmann Imre, dr. Hirschler Ignác, Huszár Adolf, Keleti Gusztáv, Klimkovich Ferencz, Ligeti Antal, Lipthay Kornél, Lechner Lajos, Lotz Károly, Madarász Viktor, Maszák Hugó, Ney Béla, Orlay Soma, Pálkó Béla, Pártos Gyula, Pulszky Károly, Szembathelyi Antal, Székely Bertalan, Szentgyörgyi Ottó, Szemlér Mihály, Szilágyi József, Tárkányi Béla, Tarcsay János, Tisza Lajos, Than Mór, Ujházi Ferencz, Vastag György, Véber Antal, Wahrmann Mór és Zichy Antal.

A Kisfaludy-társaság ápril 24-én tartott havi ülésén először is Vadnai Károly olvasott föl egy költeményt *Kisfaludy Atalától*, „Jehovah“ cím alatt, mely a „Jehovah“ szó szép jelentőségét írja le. Azután Vadnai saját emlékjegyzeteit mutatta be Szigligeti életéből, „A nagy intrikus“ cím alatt. Elbeszéli ebben, hogy midőn ő az ötvenes években Pestre került, milyen volt az irói és színészi körök élete. Az írók szereték egymást, összetartották, a kitalálóknak csak jót lehetett hallani. Az emlékiró nem is hallott rosszat másról, csak Szigligetiről, a kire boldogulni nem tudó titkos és nem titkos drámaírók azt mondták: „Nagy intrikus, ki utáiban áll a fiatal szimfoniáritétségeknek“. Vadnai számunk jellemző történetben beszéli el, hogy mennyire igazságtalan volt ez az alaptalan mendemonda. Szigligeti benső szeretettel és ügybuzgalommal segítette elő minden tehetség fejlődését. Vadnai rajza a „Szigligeti albumban“ fog megjelenni. Majd Boöthy Zsolt olvasta el „A mese“ című humoros rajzát egy jó özvegy anyáról, ki távolai nagy iskolába induló fiának bölcs tanácsokat akar adni, de nem sikerül neki; hanem midőn kis lánya kérésére elmond egy mesét s abban a maga múltját adja elő, az özvegy maradt hamupókéról, ki bizik növekedő gyermekeiben, e mesével úgy meghatja bucsuzó fiát, hogy az lelkesedve kiált föl: „Anyám, bizzál bennem.“ A sikerült művet megtapsolták. Ezután György Vilmos a *Várnai Géza* által sikerülten fordított spanyol „Cid-románocok“ból olvasott fel hármat.

Az országos dalárünnep Pécssett. Az orsz. dalárünnep központi bizottsága már megalapította az idei pécsi dalünnep műsorát. Új magyar négyes írására Zimay Lászlót kérték föl, közös előadásra pedig a karénekeket tüzték ki: Erkel himnusza, Mosonyi „Ébresztő“-je, Mendelssohn kara a „Művészekhez“, Lachner „Szóvétség“-a, Liszt „Katonadal“-a, Volkmann „Esti dala“ és „Ajákra loptam eszokomat“ szerzeménye, Erkel „Dalárinduló“-ja s Engelzer Mátyás új magyar „Dal“-a Komócsy szövegére. A jövő hóban id. Abrányi Kornél egyesületi titkár Pécsre fog utazni, hol dalosarnoknak a tornaegyetem tágas, födött helyiségét alakítják át, hová két-három ezer ember befér.

A békésmegegyi történelmi társulat husvét másodnapján Mező-Berényben tartotta az idei vándorgyűlését. Az indóháznál Környei Lajos ügyvéd vezetése mellett egy küldöttség várta a vidéki vendégeket. Délután 4 órakor kezdődött a felolvasás a tót gyülekezet presbiteri termében, nagy számú közönség előtt. Gondos Benedek elnök megnyitván az ülést, id. Jecsenyky Károly olvasta fel „Vázlatok Mező-

Berény múltjából“ című dolgozatát, mely megérdemelt élnékel fogadta, utána Pets Gyula tartott előadást a m.-berényi gymnasiumról, mely 1834-ben Szarvasra tette át, s ma is egyik büszkeségét és fődíszét képezi Békés megyének. A harmadik felolvasó ifj. Jecsenyky Károly volt, ki az 1831-diki kolejargyázókönyvről tartott értekezést. Este a kaszinóban közvacsora volt.

Egyház és iskola.

Az Eötvös-alap központi bizottsága, mely a magyarországi néptanítók fiainak magas kiképzését, esetleg az özvegyek és árvák segélyezésére alakult, a nagy héten Békés-Csabán tartotta második vándorgyűlését, Péterfy Sándor elnöklelte alatt, ki az Eötvös-alap föléletitje. A fővárosból többen utaztak le, s a gyűlésen megjelent Szaberényi superintendens, Haan lelkész, Bánhid István tanfelügyelő, Kemény Mihály s Zsilinszky országgyűlési képviselők, stb. Az évi jelentés szerint eddig több mint 1600 frt osztottak ki segélyezésre. A nem rég létesített alap fölolvást gyarapszik, s a legszebb reményekkel biztat.

A kolozsvári „Mária Valéria“ leányvárház legújabb 1877-iki évkönyve megjelent s ujabban is bizonyoságot tesz arról, hogy ez egylet kitűzött szép czejja érdekében, előismerésre méltó tevékenységet, lankadatlan buzgalmat fejt ki. Az alig öt évvel ezelőtti keletkezett egyletnek, melynek élén ma is br. Bornemisza Ignác, a derék kezdeményező áll, ma már több mint 260 alapító tagja van (az alapítványok 100,—200,—500 frtosok), míg a részvényesek száma megközelíti a 300-at. Az önkényes adományok hosszu sorát tünteti föl az évkönyv, s e mellett az egylet kézzérvétele, alapítványok kamataiból, részvénydíjakból elhelyezett tőkék kamataiból stb. a múlt évben megközelítette a 6000 frtot, melynek segítségével az egylet jelenleg 42 árva-leányt tart, jól fölszerelt s kellő felügyelet alatt álló intézetben, melyben a növendékek oktatásáról az országos törvények értelmében van gondoskodva. —Az országiszerte keletkezett hasonlóan intézetek között, mint a legkitünőbbek egyikét, ezt is ajánljuk a jótékonykedés kifogyhatatlan közönség emberbaráti részvételére.

Mi ujság?

A „Vasárnapi Ujság“ szerkesztősége ezuntal nem egyetemér 2. sz., hanem egyetemér 6. szám alatt keresendő. Szerkesztői irodánk helyisége ugyan nem változott, mert most is ugyanazon helyen van, mint volt eddig, hanem a ház nyert új számot a fővárosi új házszámzás folytán, a mint erről mai karcolatunk bővebben megemlékezünk.

Főúri esküvő. E hó 25-én vezette oltárhoz Budapesten gr. Zichy József volt kereskedelmi miniszter Odescalchy Ilona hercegnőt, hg. Odescalchy Gyula országgyűlési képviselő szép leányát. Az esküvő fényes násznap jelenlétében az egyetemi templomban folyt le, s az ünnepélyre eljött Konstantinápolyból gr. Zichy Ferencz nagykövetségünk is, a völegény atyja, s az egyházi szertartást ifj. gr. Zichy Ferencz, a völegény öccse végezte, ki Romából jött, hol az egyházi diplomácia-akadémia tagja. A völegény másik öccse Fedor gróf Pétervárról érkezett meg, hol az osztrák-magyar követségnek van alkalmazva. Az előkelő násznap közt jelen volt Tisza Kálmán miniszterelnök is, ki a menyasszony rokona. Esküvő után az új pár a völegény birtokára Pozsonymegyébe utazott.

Orgona-hangverseny. Lohr János fővárosi jeles orgonaművész e hó 24-én a józsefvárosi templomban érdekes előadást tartott az orgonán, nagy közönség előtt. Reubke és Löffler sonátáit s Bach műveit művészi hatással játszta Lohr, ki évenként egyszer szokott csak ily hangversenyt rendezni. Közreműködtek még: Kajácsy k. a., ki Händeltől énekel egy áriát; továbbá Harrach, Csutor és Csizik urak.

Balaton-Füreden. a lapunkban is érintett építkezések és újítások miatt ez évben valamivel később nyílik meg a fürdő-idény, mint más években. A megnyitást ugyanis május 26-ára halasztották. De a fürdői lakozobák, vendéglői helyiségek és sétányok már előbb is készek lesznek, ugy hogy a kik a májusi ide levögtek és a tavaszi rózsák illatát élvezni akarják, már előbb is szívesen látott vendégek lesznek s kényelmes ellátásukról gondoskodik a buzgó igazgatóság. A fővárosiaknak, kik a magyar tengeri fürdőt meglátogatni ohajják, mindenben szíves fölvilágosítással szolgál a fürdő jeles fővárosa, dr. Huray István, a ki egész május 15-éig budapesti lakásán (Újvilág-utca 1 sz.) időz.

A párisi világtárlat helyiségein óriási tevékenységgel dolgoznak, hogy május elsejére elkészülhessenek. Nappal 8739 munkás dolgozik, estétől reggelig pedig 2—3000 munkás villamfény mellett, mely kitűnőnek bizonyul. A kiállítási palota belseje már egészen készen áll és sok kiállító elrendezkedett; az idegen osztályok kevésbé haladtak elő mint a francziák; e tekintetben leginkább kiválnak az angolok, kik kijelölt terükön, a legnagyobb, bizonyára legelső lesznek készen. A kiállítási jury tagjainak számát 750-re emelték föl, s e szerint Franciaországra 350, külföldre 400 jut.

Rudolf trónörökös e hó 23-án Budapestre érkezett, de gőzhajóval azonnal tovább utazott Számos kíséretével. Hir szerint Szelavóniába meg. Utközben vadászatokat tartanak a Dunán is vízi szárnyasokra, meg-megállva a gőzhajóval minden szigetnél. Kíséretében vannak: Luitpold bajor hercegen és gr. Bombelles szárnysegéden kívül dr. Brehm, a híres ornithológus és egy más tudós.

Gr. Andrássy Gyula, ki magyar miniszterelnöki és honvédelmi miniszteri állásában honvédezedési rangot kapott, később pedig mint külügyminiszter tábornok lett, legújában altábornagynak nevezetett ki.

A hivatalos lap april 25-iki száma a honvédséget illetőleg több közérdeklő kinevezést tudatott. Szende Béla honvédelmi miniszter a galogácsban szolgálaton kivüli ezredes lett. Pongrácz László, Görgey Kornél, Pechy Ede, Fehérváry Géza ezredesek pedig tábornoki rangot nyertek.

A Deák sirméltékének felállítására ügyében kiküldött orsz. albizottság f. hó 22-én Gorove István elnöklelte alatt tartott ülésében elhatározta az építési engedély kiosztására szükséges lépések megtételét. A mi a kiviteli módot illeti, egy építészeti bizottság lenne megbízandó, mely az albizottság elnökeinek elnöklelte alatt működnie és annyi albizottságra oszlanék, a hányat teendőknek különféle igényelne. Az albizottság elnöke fölkeretett, hogy a kormányynyal az elősoroltak értelmében érintkezésbe tegye magát; az általa bemutatott részletes eljárási szabályzat végleges megállapítása későbbre halasztatott.

Házasság az uralkodó családban. Ő felsége öccse Lajos Viktor főherceg (született 1842. május 15-én) eljegyezte Mária Krisztina főhercegnőt (született 1858. július 21-én) Erzsébet főhercegnő leányát és a nemes kisasszonyok prágai intézetének fejedelmasszonyát.

„Kisbérőll“. Baltazi híres lováról alaptalannal híresztelték, hogy elköltözött oda, hol nincs többé löverseny. Kisbér él, de babérajiról le kell mondania, mert a futtatásra alkalmatlanná vált. Ezenl csak tenyésztésre fogják használni Angolországban, hol egykor mint a Derby-díj győztese szerepelt.

A keleti bonyodalmakról a husvéti ünnepekre érkezett békés hírek már szétírták. Németország többféle javaslatot tett Anglia és Oroszország megnyugtására, de Angliának nem kellett se a kongresszus, se az előkonferencia, s nincs kedve azon újabb javaslatnak is alá vetni magát, hogy mind ő, mind az oroszok vonják vissza haderejüket Konstantinápoly közeléből, mert Bismark e terve sem az angolok javára szól. Hanem még tart a diplomaciai közbenjárás Németország részéről; ezalatt pedig az angolok szállítják csapataikat Indiából a középtengerre, az oroszok is újabb erősítéseket küldenek a Balkán félszigetre, hol a „fölszabadítás“ műve oly sajátóság állapotokat teremtett máris. Ruméliában, a Rhodope-hegységben a muzulmánok föllázadtak az orosz és bolgár erőszakok miatt, s a lázadás hírtelen az orosz területre csapott ki, ugy hogy mindjárt 20,000 mohamedán állt fegyverben, s az első összecsapásnál 500 orosz ölték meg. Fegyverrel, pénzzel jól el vannak látva, s Oroszország, ha akar, gyanakodhat Angliára. A fölkelők ellen hirtelenben 30,000 orosz indult meg. Románia is sok bajt okoz Oroszországnak. Megszállotta tehát Románia is s fenyegeti Bukarestet szintén, ugy hogy mind a fejedelem, mind a törvényhozás azon gondolkoznak, nem volna-e jobb békésebb vidékre költözni, s követni a román hadsereget, mely a lefegyvereztetéstől tartva, elvonult az oroszok elől Kis-Oláhországba.

Halóázások.

Elhunytak a közölsz napokban: Psenyeczki Nagy Sándor, a debreczeni ref. főtanoda rendes tanára, ki több nyelvtant adott ki levél szerinti ok-

Baleset a lépcsőn. Utóbbi időkben egész gondatlansággal építik a csiga-lépcsőket, és sok szerencsétlenséggel idéznek elő. E napokban az aldunasi 32-ik számú házában történt ily szerencsétlenség. Bírók este, mikor Czorda Bódog legfőbb itélészhiki bírós családügyel együtt ment föl a lépcsőn a 3-ik emeletre, a lépcsőzet két foká kitört és a családhoz vendégül hívott Kosztolányi Árpád orvosnövendék lezuhant a földszintre. Czorda ur neje együtt ment a fiatal emberrel, és szerencsére azon lépcsőn maradt állva, melynek fele leszakadt. Két lépéssel feljebb volt férje, alattuk pedig a tátonóg üreg. Két leányuk már felment volt E jelenet borzalmát még növelte az, hogy a lépcső-lámpák leütése folytán sötétség állott be. A fiatal ember szerencsére nem szenvedett veszélyes törést, s valóságos csoda, hogy kisebb zúródásokon kívül komolyabb baj nem érte. Ugyane házban lakik Vámbéry Ármán és a gr. Gerando-Telek család.

Füzes-gyarmati zsidó színtársulat nagy hatással tart előadásokat. A zsidó életből vett darabokat játsszik, s a közönség jól mulat. Nem régiben a „Nagysarlói saktort“ adták, a czimszerepet maga az igazgató Fischer József játszotta, sok eredetiséggel és jókedvvel, ugy hogy folyton tapsolták és sok bokrértát kapott. Sőt, keleti szokás szerint, többen azt, a mi a kezüknél volt, fehér kendőkjüket hajtották a színpadra. Az első felvonásban játékával, a másodikban dalával ragadta el a közönséget. E felvonás után négyezer hívták ki s mindannyiszor sikerült magyar coupleteket rögtönzött.

Bártfa városa leégését jelenti april 25-ikéről egy távirat. Ha e hír való, az országnak épen azt a városát érte pusztulás, melynek középkori építészeti jellege leginkább megmaradt.

Egy előkelő ügyvéd öngyilkossága. Temesmegyében nagy feltűnést okoz, hogy Sulyok Mórész (előbb Stockinger) volt országgyűlési képviselő, legutóbb a temesvári ügyvédi kamara elnöke és a délmagyarországi ügyvédeknek egyik legkiválóbbja ohabautnaki birtokán agyonlötöte magát. Az öngyilkosság indokai még ismeretlenek.

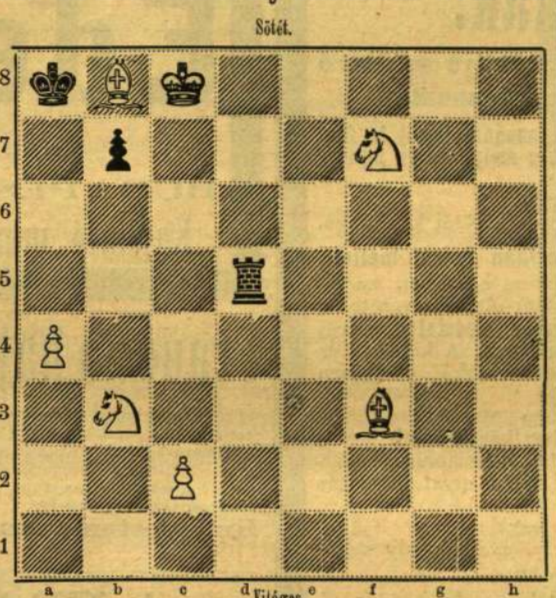
Szassulics Vera, kinek politikai bűnpöre és fölmentése oly nagy izgalmat okoz Oroszországban, s ki egyszerre rejtélyes módon eltűnt, mint Párisból jelentik, e hó 24-én oda érkezett.

Megfejtés. Világos. 1. Hd3—f4 ... Kd4—e5.(a) 2. d2—d4 ... k t. sz. 3. F máttot ad.

Baleset a lépcsőn. Utóbbi időkben egész gondatlansággal építik a csiga-lépcsőket, és sok szerencsétlenséggel idéznek elő. E napokban az aldunasi 32-ik számú házában történt ily szerencsétlenség. Bírók este, mikor Czorda Bódog legfőbb itélészhiki bírós családügyel együtt ment föl a lépcsőn a 3-ik emeletre, a lépcsőzet két foká kitört és a családhoz vendégül hívott Kosztolányi Árpád orvosnövendék lezuhant a földszintre. Czorda ur neje együtt ment a fiatal emberrel, és szerencsére azon lépcsőn maradt állva, melynek fele leszakadt. Két lépéssel feljebb volt férje, alattuk pedig a tátonóg üreg. Két leányuk már felment volt E jelenet borzalmát még növelte az, hogy a lépcső-lámpák leütése folytán sötétség állott be. A fiatal ember szerencsére nem szenvedett veszélyes törést, s valóságos csoda, hogy kisebb zúródásokon kívül komolyabb baj nem érte. Ugyane házban lakik Vámbéry Ármán és a gr. Gerando-Telek család.

SAKKJÁTÉK.

960-dik számú feladvány Shinkmann W. A.-tól.

A 955. számú feladvány megfejtése. (Glesinger Zsigmondtól Gelsen.)

Megfejtés. Világos. 1. Hd3—f4 ... Kd4—e5.(a) 2. d2—d4 ... k t. sz. 3. F máttot ad.

Helyesen fejtették meg: Veszprémben: Fülöp József, Sárosipatakon: Gérecz Károly és Németh Péter, Miskolcon: Hartmann testvérék, Kolozsvárt: Csapkás Árpád, Kolozsmonostoron: Brauner Gyula, Budapest: K. J. és F. H., Boldog Kálmán, Nagyassombaton: P. E. és B. L. A konviktsusi sakk-kör. Egerben: Tilkovszky Fridolin. Bécsben: Bláthy Otto, Kis-Várdán: Váczy István. A parti sakk-kör.

Hibáigazítás: A 959. számú feladványban f2-ön világos gyalog áll.

Szerkesztői mondanivaló.

Pozsony. N. I. Odája Vörösmartyhoz, sem forma, sem tartalom tekintetében nem válik ki az iskolai kísérletek közül. A másik sem jobb.

Nagy Pál aláírásával egy levelező-lap érkezett kiadó-hivatalunkhoz, melyben a „V. U.“ márczius-havi füzetének megküldése kérik. A hely nevez azonban nem áll a levelező-lapon, a postabélyeg lenyomata pedig olvashatatlan, s így a kiadó-hivatal nem teljesítheti a megrendelést, nem tudva, hová küldje az illető füzetet.

Cs. D. Időszámítása néhány távoli népnél. Elég érdekes összehalás, ha megbizható forrásokból van merítve, alkalmazásértelg sort kerithetünk rá.

Sályon lovag. Kisebirték: mikép lehet a legegyszerűbb esekelyvétel a balladai előadással homályossá tenni, megjárja. De a ballada homályossága nem a homályosság kedvével való, hanem a drámai előadás rohamossága idézi azt elő. Itt pedig arról szó nem lehet.

Z. K. „Az én házam.“ Humoros nagyon halvány; költői alkatra felette vékony; egészen oly köznapi s lapos, hogy alig vehet el vers-számba.

Mád. R. Vettük a levelet; közléseket várunk, míg a benne igért másik közlemény is megérkezik.

Esquiros. Inkább az e heti halasztottunk a jövő hétre, miután sori szerint akkorra nem számíthatunk folytatónak küldeményre, s jelen számunkra az alkalmi közlemények ugyis nagyon fölcsapordáltak. Kérjük azonban minél előbb a folytatást.

Alkonyatkor. A leíró elem a 'subjectiv lyrri' elemmel nem olvad össze eléggé; s ez a közlemény összes hatását csökkenti. Egyes részei elég csinosak s az egész reményt nyújt a szerző tehetsége iránt.

Pity-Palaty. A „Napló“-ból vett részletben van itt-ott egy figyelmet gerjesztő vonás; de a figyelem azon tód ellanok ismét, a hosszadalmas, lapos, üres leírásban, szó-árban. Így a mint van, nem sok néz ki belőle az egész „humoros költői elbeszélése“ néve.

HETI-NAPTÁR. April. hó.

Nap	Katholikus és protestans	Görög orosz	Izraelita
28 V F 1 Fehér vasár. F 1 Quas. gen.	16 A Husvédras. 25 Okozias	17 Husvétkétfé 26 B. J. h.	17 Husvétkétfé 27
29 H Maximin	Antalka	18 Husvétkétfé 27	18 Husvétkétfé 27
30 K Sienai Katalin	Eutróp	19 János	23
1 S Fül. és Jak. ap. Fülöp, Jakob	20 Theodor	20 Ozias	30 Rosch.
2 C Athanasz, Zsig. Zsigmond	21 Január	22 Paracitus	11. E. N. Z. p.
3 P Jéz. ger. és szög. Kereszt fölfe.	22 Január		
4 S Monika, Flóris Flóra, Amália	23 Paracitus		

Held változásai. ⑤ Dsól negyed 9-én 11 fra 48 perczok díjel.

Tartalom: Az új angol miniszterek (hét arczkép-pel). — Két arany-menyegző pár (négy arczkép-pel). — Évek múlva. — A Héttorony (képpel). — Angol matrózok fegyvergyakorlata (képpel). — „Hat születtek meg meggyöztetés.“ — Tíznapos kálvária (képpel). — Egyevleg. — Melléklet: A nagyváradi kiállítás (képpel). — Az új házszámzás. — Az amerikai események nyarán. — Iradalom és művészet. — Könyvetek, egyletek. — Egyház és iskola. — Mi ujság? — Halóázások. — Szerkesztői mondanivaló. — Hetinaptár.

Figyelmeztetésül!

Azon t. előfizetőinket, kiknek előfizetésük márczius végével lejárt, felkérjük, hogy előfizetésüket mielőbb megújítani sziveskedjenek, ne hogy a lapok küldésében fennakadás álljon be.

Előzetési föltételeink negyedére kr:
 A Vasárnapi Ujság és Politikai Ujságok 3 frt — kr.
 A Vasárnapi Ujság és Politikai Ujságok a Háború-Kronikával együtt 3 frt 50 kr.
 Csúpn a Vasárnapi Ujság 2 frt — kr.
 A Vasárnapi Ujság a Háború-Kronikával együtt 2 frt 50 kr.

A Vasárnapi Ujság és Politikai Ujságok előfizetőinek külön mellékletül önálló füzetben adjuk a keleti háború folyamának rövidre vont történetét, 3 ívre terjedő füzetben.

A Háború-Kronika című képes mellékletünk, mely a háború és a kongresszus befejezése után Világos-kronika címmel az eddigi terjedelmében, szintén hetenként egy íren s képekkel fog megjelenni. Előfizetőink negyedére 50 kr. fölére 1 frt, egész évre 2 frt pótiáj mellett kaphatják meg. E melléklet minden előfizetőnk arra az időre rendelheti meg, a melyre a fölupra beküldött előfizetése szól.

T. előfizetőinket felkérjük, hogy sziveskedjenek az előfizetés megújításánál, vagy a Háború-Kronika megrendelésénél czimszalagjukból egy példányt a posta-utalványra ragasztva beküldni, s minden reklamációt és egyéb a szerkesztésre vonatkozó közlölvényeket a kiadó-hivatalhoz küldeni.

A Vasárnapi Ujság és Politikai Ujságok kiadó-hivatala (Budapest, egyetem-utca 4. sz. s.)

Felölös szerkesztő: Nagy Miklós.
 (L. Egyetem-tér 6 sz.)

Mindenki tudja, mily sok húsított, pasztillát és más gyógyszerrel kell megűlés, hurut vagy légcsőbajok gyógyítására alkalmazni. — Ezen betegségeknek új módoji gyógyítása a Guoyot nem kerül többe, mint naponta 10—20 krajczárba.

Minden étkezéskor 2 vagy 3 tokooskát bevéve, gyakran már az első adag bevéve után nagy nyúlhis tapasztalható.

A nagy számú utánzások elkerülésére megjegyzendő, hogy a czimkéken Guoyt ur aláírása három színű nyomásban van feltüntetve.

Raktárak Budapest: Török József gyógyszerlátra a „szent lélekhez“, király-utca 7.; a „városi gyógyszerárban“, városháztér 6. sz.; — Pillich Ferencz a gyógyszerárban a „magyar király“hoz marokkói utca 1. sz. a. és a legfőbb gyógyszerárakban.

A legmakacsabb kétkedőnek is meg kell bizonyos szer czelészerűségről és jóságáról győződni, ha figyelembe veszi a naponkinti bizonyosságokat és a nagy bizalmat, mint ezt évek hosszu során át kivívta a kir. szab. közzérvényszon Török József ur gyógytárából (király-utca 7. sz.) kitűnő gyógyhatásával. Egy csomag a legfőbb esetben elég a keresett gyógyulást eredményezni. W. Z.

Figyelmeztetünk Kaufmann és Simon urak Hamburgban, lapunk mai számában levő hirdetésére. Egy főnyereményekkel oly gazdagon ellátott sorsjáték eredeti sorsjegyeiről van abban szó, hogy azt hiszük, miszerint azok nálunk is a legelőkeltebb keletnek fognak örvendeni. Ezen vállalat teljes bizalmat érdemel, miután a legjobb állambiztosítókkal van állatva, s az említett czég is szigoruan szilárd kezelés, valamint számos nyeremény kifejtése által mindenféle ismeretes.

Egy hatosor használt petti kor, vagy annak helye egyszerű ligitánsál 15 krajczár; többszöri ligitánsál 10 krajczár. Bélyegpár külön minden ligitáns után 30 kr.

HIRDETÉSEK.

Kindó-hivatnak számára hirdetőtűt eladog **Hécsben: Hossz-**
stein és Vogler Wallischgasse Nr. 10, Mosse R. Selterstraße Nr. 3 és
Oppelik A. Wollzeile Nr. 22.

NŐKNEK.

Oszták-Magyarország legelőbb orvosai és tanárai Koritnicza
vástárlatán savanyúvizet jó reményű nőknek, kik könnyen és mi-
den baj nélkül szűni akarnak a legmelegebben ajánlják — aranyeres
bármelyben felülmúlja Carlsbadot és Marienbadot. Réz és
programot kívánatra ingyen szétadja a

Koritniczai fürdőigazgatóság,
(Liptó megye)
Víz kapható Édeskuty L. a Radocsy és Banyai és minden gyógyszerár és fűszer-
kereskedésben. 4377.

Köhögés, rekedtség, elnyálkásodás, mell-, tüdő és

A valódi Hoff János-fele maláta-készítmények, maláta-csokoládé és maláta-melleczukorkák.

A csász. kir. osztrák, német, szász stb. udvari szállító
HOFF JÁNOS-hoz, Bécs, Bräunerstrasse 8.

Galatz. Felkértem, ha csak lehet, soraim vételénél azonnal ismét 12 font
maláta egészségi csokoládét, melyet már előbb is kaptam s mely nekem mindig
igen használt, gőzhajó útján küldeni.

Abramovich Mihály,
az osztrák magyar cs. kir. konzulatának kikötői kapitánya.

Hasonlóképen Pfothauer lelképítő ur Sommersdorfbau Pekun mellett.

Nem mutatkozhatom el, hogy az igazsághoz hűen be ne ismerjem, misze-
rint az ön kivonata egészségemre felettébb előnyösen hatott; általa nevezetesen
a teljes évtávtaláltság s az emésztési bántalmak, részben eloszlata, s régi
begyökeredett aranyeres bántalmaim legelőbb csillapítva lőnek. A köhögés és
ismételtén visszatérő rekedtség ellen a malátakivonat-melleczukorkát előnyösen
használtam.

Ugyanaz egy későbbi levelében:

Egyedül az ön malátakivonata használatának vélem köszönhetni, misze-
rint eddig a durva időjárás dacára mégcsak hivatalos működésemben sem let-
tem betegségtől által hátráltatva, míg ellenben ezelőtt tizen olykor beteges
voltam s

Róban tisztelendő ur Bachrán (Merseburg), megjegyzi:

„Örvendek önnek köszönettel, miszerint az ön gyártmányainak oly szám-
talanszor nyilvánított dicséretéhez én is hozzájárulhatok, stb.”

Hasonlóan Witzler tisztelendő Utenben (Kürhessen):

„A kivonat használata ideglázból felüldült növekedést, kinél minden egyéb
erősítő szerek nem akartak használni, meglegőben jót tett. Továbbá egy régi
köhögés, melyben anyám nagy fájdalmak között szenvedett, a használat alatt
felettébb megenyhült.”

Valamint végzettil Pintschkornis tisztelendő ur Belzigen:

„Hogy a maláta kivonat beteg fiának igen jót tesz.”

Köszönő irat.

Mindenkinek hasznára közzéteszem, hogy makacs katarhusos és köhögé-
sem, melyek ellen hiába alkalmaztam mindentelő szereket, a Hoff János-fele
maláta-készítmények használatára által egészen megszűnt. Enneközve ezen szereket
mindenkinek, a ki hasonló betegségben szenved, a legmelegebben ajánlom.
Budapest, 1878. április 6.

Östikás János,
m. k. honvédszázados.

Csak az első, valódi Hoff-fele malátakészítményeket kell kérni; az utá-
noztott maláta-készítmények, az orvosok véleménye szerint káros hatásúak is
lehetnek. Ez szolgáljon minden megkísérletlített ámitás ellen utmutatóul.

Eladás nagyban és kicsinyben:

Hoff János főlkja: Budapest, kalap-utca 10.

továbbá TÖRÖK JÓZSEF urnál, király-utca 7. sz.
BAUER JÁNOS és TÁRSÁ Uraknál Pozsonyban.

Arak:

Maláta-kivonat egészségi sör egy palack 60 kr. Ládvál és palackok-
kal: 6 pal. 4 frt. 11 pal. 6 frt. 88 pal. 16 frt. 58 pal. 32 frt. — 1/2 kilo
maláta-csokoládé I. 2 frt 40 kr., II. 1 frt 60 kr., III. 1 frt. (Nagyobb mennyiség-
nél árlevegővel.) — Maláta-bonbon 1 zacskó 60 kr. (1/2 vagy 1/4 zacskóval is.)
— Gyermektápláló malátalízst 1 frt. Concentrál malátakivonat 1 üvege 1 frt
vagy 60 kr. Egy kész maláta-fürdő 80 krba kerül.
2 frton alul semmi sem küldetik.

gyomorhajok, vérszegénység és lesóványkodás.

A Franklin-Társulat magyar irodalmi intézet kiadásában Budapesten (egyetem-
utca 4-ik szám) megjelent és minden könyvüzárnál kapható:

A MAGYAROK TÖRTÉNETE rövid előadásban.

Irta
HORVÁTH MIHÁLY.
Ötödik javított kiadás.

Nagy 8-rét. — Ara füve 3 frt. Vászomban 4 frt.

LUHI MARGIT-FORRÁS

legtisztább szikéleges ásványviz.

Hazánk ezen vegyi összetételénél fogva nevezetes gyógyvizet a lélegzési,
emésztési és húgyszervek idült hurutos bántalmainál, torok- gége- légcső- és
hörg-betegségeiben kiváló sikorrrel használják Budapesten: Dr. Korányi Pri-
gyes. — Dr. Kovács Sebásty Endre. — Dr. Gebhardt Lajos. — Dr. Navrátil Imre,
— Dr. Póór Imre. — Dr. Kéry Károly, Dr. Barbas József; Bécsben: Dr. Bam-
berger Henrik, egyet. tanár és közkórházi főorvos urak. — Ezen tekintélyek nyi-
latkozatai szerint a Margit-forrás nemcsak méltó versenytársa a Seltersi — Glei-
chenbergi — Giesbülli — Radolnai — Vichy — Emsi — hason összetételű vizeknek,
hanem gyógyhatásban azokat több tekintetben felül is mulja. A Margitforrás
gyógyhatását igazoló bizonylatok ki-ánatra bárkinek készséggel megküldetnek.

Dr. Karlovsky utóda forrás-igazgatósága.

Kizárólagos főraktár

Édeskuty L.

m. k. udvari ásványviz-szállítónál

BUDAPESTEN, Erzsébet tér 1-ső szám a.

Kapható minden gyógytár és fűszerkereskedésben.

Franczia hajfestő-szer. (Chromatique Parisien.)

Ezen, Párisban és Franciaország egyéb városaiban több év óta a legjobb sikerrel alkalmazott haj-
festő-szer, mely minden eddig e célra használt porokat, kenőcsöket és folyadékokat kényelmese és biztos
alkalmazással által, valamint gyors s meglepő eredményével — mely 10-15 perc alatt bekövetkezik —
messze fölmúlja; mindenki által könnyűséggel és az egészségre káros hatás nélkül használható, mely-
el a haj fekete, barna, vagy szőke színre tetszés szerint megfestethetik. — Ara egy dobozban haszná-
lati utasítással együtt 2 frt.

Budapesten a magyarországi főraktárban TÖRÖK JÓZSEF
gyógytárban, király utca 7-ik szám alatt. 4372

A FRANKLIN-TÁRSULAT

magyar irodalmi intézet kiadásában Budapesten (egyetem-utca 4-ik szám) megjelent és
minden könyvüzárnál kapható:

KÖZIGAZGATÁSI DÖNTVÉNYTÁR.

A KORMÁNY ÉS KIR. CSZÁR ELVI JELENTŐSÉGÜ

HATÁROZATAI és SZABÁLYRENDELETEI.

SZERKESZTI
DR. DÁRDAI SÁNDOR

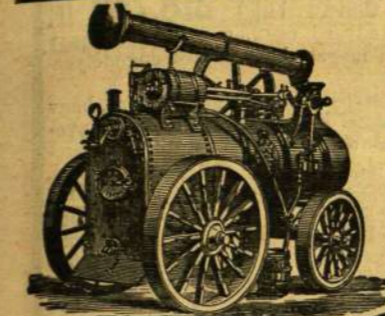
BÁRCZY ISTVÁN, minist. titk.	GRÜN WALT BERNÁT, minist. titk.
DR. KELEMEN MÓR, oszt. tan.	KILÉNYI HUGÓ, oszt. tan.
DR. KOGLER JÁNOS, oszt. tan.	LEÓVEY SÁNDOR, minist. titk.
DR. SCHNIERER GYULA, és oszt. tan.	ZLINSZKY IMRE, kir. it. tábl. bír.

ELSŐ ÉS MÁSODIK ÉVFOLYAM.

Ara egy-egy folyamnak füve 2 frt.

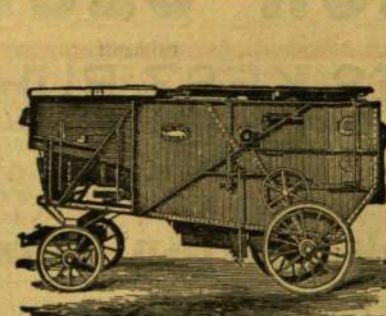
Dr. Dárdai Sándor a minisztériumtól nyert engedélyt ezen gyűj-
téményes munka kiadására s Bárczy István minist. titkár; Dr. Kelemen
Mór oszt.-tanácsos; Dr. Kogler János oszt.-tanácsos; Dr. Schnierer Gyula
oszt.-tanácsos; Grünwald Bernát minist. titkár; Kilényi Hugó oszt.-
tanácsos; Leóvey Sándor minist. titkár, és Zlinszky Imre kir. it. táblai bíró
urak közreműködésével eszközölték ezen anyaggyűjtemény, mely legnagyobb
részben oly szabályrendeletek, sőt egyes konkrét esetek érintéssé alkalmá-
ból felmerülő oly ministeri határozományokat tartalmaz, melyek természet-
szerűen a rendeletek tárában nem közölhetnek. Kiváló érdekléssel bírnak még
ezen első kötetben a választási törvény alkalmazására vonatkozó bírói
határozatok, melyeket az ép most országosra működő felszólamlási bizori-
ságok figyelmébe ajánlunk. Az összes anyaggyűjtemény az egyes adminis-
teriumok szerint rendezett tárgymutatóval van ellátva, mely könnyű átkö-
vethetőséggel és munkának gyakorlati hasznosságát biztosít.

ROBEY és TÁRSAI hirneves gőzcséplőgépei. Sebő és olcsóbb

ROBEY és TÁRSAI LINCOLNBÓL (Angolhonban) BUDAPESTEN.

Iroda: Gyár és raktár:
IX. Utó-út 1. szám. IX. Rákóc-utca 7. sz.
ajánlják országoszerre legjobbnak ismert

Szab. „vasgerendás” cséplőgép. 4432

tűzanyagot megtakarító
szén, fa és szalmafűtőre berendezett
GŐZMOZDONYAIKAT
vasszerendás cséplőgépeiket
szabadalmazott magán etető szerkezettel vagy anélkül. Kazal-építőket, léjgárgányokat, kazaló és arató gépeket, Malmoikat, Malmokat, szecska és répavágókat, Bakerféle rostálók, triurókat és minden más a gazdasági gépezetükbe vágó eszközöket. Mindegyiket javított gyorsan és legelőssébban teljesítenek. Bővebb tudósítással és árjegyzékkel szívesen szolgálnak: **ROBEY és TÁRSAI** Budapest, IX. Utó-út 1. sz.

Margitszigeti gyógyfürdő

Budapest főváros közvetlen közelében.
35° R. meleg artzi forrás — porcellán-, márvány-, kád- és kőfürdők zuhanykészközzel — nagyszerű kert — 300 teljes kényelemmel berendezett szoba — társalgási terem — kül- és belföldi lapok — naponta zene.
Kóralakok, melyek ellen a margitszigeti hévíz kedvező eredménnyel használható:
Köszvény — az ízületek, izmok, csonthártya, idegvüely idült csuza. A csúz, köszvény, erómi vi behatások, typhus után fellépő hűdések. — Zsákák. — A csonthaltalmak, csontszű, ízületi bajokat és külsérteségeket követő elváltozások. — Fájdalmas hegék, merevség, hűdés. — Bőrbántalmak. — Vizeleti nehézségek. — Méh- és hüvelybántalmak.
A hévíz belsőleg eredménnyel használható: idült gyomorhurutnál és alhasi pangásoknál. A szigetben van gyógyszerár; ellátva mindennemű ásványvízzel. Rendelő orvos: dr. Verzar.
Bérleteknél ugy a fürdő, mint a meneti-jegyek együttes váltásánál árelengedjen.
A szigetben lakók a fürdő-használatnál és a meneti-jegyeknél előnyben részesülnek.
A fővárossal óránkint kétszer közlekedés.
A nyári idény május 1-én megnyitattik.
A lakások megrendelése: a szigetben a felügyelőségi irodában.
A margitszigeti felügyelőség.

Mattoni BUDAI király-keserűvize

a bel- és külhoni legelső orvosi tekintélyektől megrögzött
székrekedés, s minden ebből származó betegségek ellen,
még hosszabb használatnál is minden káros utókövetkez-
mény nélkül, a legmelegebben ajánljatik.

Mattoni és Wille, cs. k. osztr. udv. szállítók,
tulajdonosai az egyesült 6 budai király-keserűforrásoknak:

- Deák-forrás, Hunyadi Mátás forrás,
 - Heinrich-forrás, Huldgar-forrás,
 - Széchenyi-forrás, István-forrás.
- Gyógy-utasítások és rőpiratok ingyen:
- Budapest, Dorottya-utca 6.

Raktárak Budapeston: 4312
Brány Kálmán, IV. muzeum-körút 24. Brezler Ferenc, IV. Mária
Valeria-utca 1. Beck Mihály, IV. Sebásty-tér, Diviaczy János, VII.
kereseti ut 17. Danczer József V., nagy-korona-utca. Édeskuty L.
József, V. Erzsébet-tér 1. Eisner Eds. I. Tabán. Estich György, VIII.
szeg-utca 1. Gradl K. J. V. nádor-utca és főt sarkán. Hoffmann
József, V. Akademi utca. Habauer testvérek, VII. király-utca 10.
Heinal M., VII. kereseti ut 2. Iványi Mihály I. Tabán. Kreische Antal
IV. sőt-utca Keller Antal VII. király-utca 19. Kopp János VII. ke-
reseti ut. Messis testvérek, VII. király-utca Mocsiné L. IV. Dask-
utca 12. Mész Jk-ös VI. váci körút 58. Mészáros Miklós, V. nádor-
utca 10. Odor Mór, IV. hal-tér. Pataky és Walthier, IV. halvány-utca,
I. Puxbaum Sándor utóda VII. király-utca. Radocsy és Banyay,
IV. koronahéreg-utca 9. Ross Károly, VI. aszeron- és hajó-
utca sarkán. Saliber Antal VII. Károly-körút 1. Stern és Schmidt, IV.
Károly-körút 2. Schöner Nándor, VII. aló erdősor 35. Tóray Lajos,
VII. kereseti ut Tyrnauer György, IV. méző-utca. Vajd Károly,
VII. kereseti ut. Vidofalvy J. F., VII. Wesselényi-utca 17. Wagner
András, V. Arpád-utca 1. Zeisler Ignác, VII. király-utca 5. Zubeck
és Báthory, IV. egyetem-tér 3. Francesco Pasoli.

Dr. Pattison

köszvény-gyapotja
enyhíti azonnal s gyógyítja gyorsan a
csúz és köszvény
bármely féléseit, ugymint: arcz-, mell-, nyak- és fog-
fájást, fej-, kéz- és térd-köszvényt, tag-szagattást, hát- és
ágyékfájásokat.
Egész csomag 70, fél csomag 40 kr. Török József, szent-
lélekhez címzett gyógyszerárban Budapesten, király-utca
7.; Bokan Antal, szerb-utca 1. Aradon; Henrici F. gyógyszer.
Pozsonyban; Pecher J. E. gyógyszer. Temesváron. 4330

A FRANKLIN-TÁRSULAT magyar irod. intézet kiadásában (Budapest, egyetem-utca 4) megjelent és kapható:

Vörös Eszter. GAZDASSZONYOK KÖNYVE.

Ára füve 40 kr.

FIEDLER IGNÁC. A telekkönyvi törvény gyakorlati alkalmazása. Harmadik kiadás. Füve 2 frt 10 kr.

A „TÖRÖK SZULTÁN“-hoz

NŐI DIVAT ÉS KÉSZ RUHA-RAKTÁRBAN

Budapesten hatvani-utca, az újvilág-utczával szemben

kész ruhák legújabb divat szerint a legolcsóbb áron kaphatók: és pedig 15 frt, 18 frt, 20 frt, és 25 frt-ért igen finom kelmeiből.

fekete terno-ruhák 20 főtől kezdve.

CZIM: A „Török szultán“-hoz. Budapest, hatvani-utca.

A VÉRÉS PÉNZ.

Regény.
Irtta
William Cobb.
Fordította
Csukási József.
Ára füzve 1 forint.

Legújabb találmány!

Fertőtlenítő varázs-papír,
mely gyermeknek ugy, mint felelőtteknek rendkívül megaláztatás-közül szolgál.

E papír apró részekből áll, a széklet helyén meggyújtani, mire hánvából természetesen kész tetőzű fiúknak, mely rendkívül kellemes illatot áraszt maga körül.

Egy csomag 50 lappal (mint-ül) 45 kr. (levélbelyezvényben) ekkor mellett bérmentesen megküldetik.

Egyedül és kizárólag kapható **Klingl és Társa** első bécsi varázskészülékek raktárában, Bécs I., Kärntnerstrasse 48.

NB. Képes árjegyzékek valamennyi raktáron levő varázskészülékek, talányok és tréák tárgyairól minden küldeményhez ingyen mellékelnek. 4463

Dr. Rosa életbalzsama,
a legjobb és leghatékonyabb szer az **egészség fenntartására,**
a vér és nyelvek tisztítására és tisztántartására s a jó emésztés előidézésére, valoldi minőségben **à 50 kr. és 1 frt-ért** is folyton készletben van a követk. gyógytárakban:
Budapest: Török József Hód-Mezővásárhely: Mike F. Karáncsbánya: Müller Pál. Malacka: Nagy Adolf. Miskolc: dr. Csáthi Szabó Ist. Nagyszombat: Bogner Lajos Pozsony: H. Iricz Frigyes és Menzer Lipót. Szeged: Barczay Károly. Sz. Fehérvár: Diebák Gy. Temesvár: T. re ay István. Ausztria-Magyarország valamennyi gyógytárában és nagyobb fűszerkereskedésben létező raktár ezen életbalzsamból.

FRAGNER B. gyógysszertár a fekete sashoz, Eck der Spornergasse Nr. 205—III.

Tisztelturam! Az én becses készítménye, a Dr. Rosa-életbalzsam gyomor-nehézség és gyomorgörcs ellen, rám nézve oly jó hatást volt, miszerint nem mulasztatom el, Önnek eszemmel legmélyebb köszönetet kifejezni; egyuttal kérvén, mihelyt lehetősége, nékem ismét 2 üveggel, à 1 frt-ért küldeni, melyért a díj mellékelve van. Fohászdort, Judenburg mellett, 1873. febr. 8. Tisztelettel **Wieser Agoston,** bánymunkás az Antalknubán.

A Franklin-Társulat magyar irodalmi intézet kiadásában Budapestben (egyetem-utca 4-ik szám) megjelent és minden könyvtárusnál kapható:

OLCSÓ KÖNYVTÁR.

Az „OLCSÓ KÖNYVTÁR“ ezújlal minél olcsóbb áron juttatni a magyar közönség birtokába a hazai és külföldi jeles írók kisebb műveit. A könyvtár leginkább a **kisebb regények, époszok, beszédek és költői elbeszélések, költemények és színművek** tára, de nincsenek kizárva belőle az irodalom más ágai is, kivált oly történelmi kisebb munkák, melyek tartalmuknál fogva és formaszépsegre nézve kitűnők.

Az „OLCSÓ KÖNYVTÁR“ nem bizonyos osztályt vagy kort tart szemé előtt, hanem az egész műveltségét s nem annyira kétes becsű újdonságokkal kíván kedveskedni, mint inkább elismert becsű művekkel. A hazai és külföldi remekírókól a legkitűnőbb műveket közöljük s főleveníjük egyszerűsége nemely jeles írók oly műveit és fordítmányait, a melyek még nem voltak összegyűjtve, vagy önálló kiadásban nem jelentek meg s a közönségre nézve mintegy elveszetteknek tekinthetők. De adunk néha új műveket is, s a szakértő szerkesztőség a megválogatásban a jó ízlés mellett kiváló figyelemmel lesz a magyar közönség szükségére is, hogy könyvtárunk ne csak olcsóságánál, hanem tartalmánál fogva is magyar családai könyvtárára emelkedhesék.

Minden fűzet önálló könyv levén, külön is megszerezhető. Épen azért nem nyitunk előfizetést, hogy mindenki azt a fűzetet vehesse meg, a melyre szüksége van. Az évenként megjelent fűzetek száma nincs meghatározva, sem időköz köve. A körülmező szerint adunk évenként 20—30 fűzetet, s ha a vállalat a közönség részvételével találkozik, ennél többet is.

- Az olcsó könyvtár eddig megjelent fűzetei.*
- Dorottya, vagyis a dámák diadalma a farsangon. Furcsa vitézi verszet IV. könyvben. Irtta **Csokonai Vitéz Mihály.** Fűzve 20 kr.
 - Bret Harle kaliforniai beszédei. Ang. ford. **Belényesi G.** Fűzve 40 kr.
 - Kölsey Ferenc. **Beszédek.** Fűzve 20 kr.
 - Maachiavelli. Irtta **Macaulay T. B.** Angolból ford. **B. P.** Fűzve 20 kr.
 - Korényi Frigyes összes költeményei. Fűzve 60 kr.
 - Sandson. **Montabroy kastély.** Fűzve 20 kr.
 - Fanni hagyományai. Beszély, irta **Kármán József.** Fűzve 20 kr.
 - Sollohub gróf. **Előkelő világ.** Orosz beszély. Fűzve 30 kr.
 - Szigligeti Ede. **Lillomfi.** Eredeti vígjáték, népdalokkal, zenével, három felvonásban. Fűzve 20 kr.
 - Dikens Károly. **Karácsoni ének** prózában, levén voltaképp egy karácsoni kisértes beszély. Angolból fordította **Belényesi Gábor.** Fűzve 20 kr.
 - Beszédek az orosz életből. Gogol Miklós után. Fűzve 20 kr.
 - Chateaubriand. **Atala.** Franciaából ford. **Csiky K.** Fűzve 20 kr.
 - Teanyson Alfréd. **Király-idyllek.** I. Helén. — II. Ginevra. Angolból fordította **Szász Károly.** Fűzve 20 kr.
 - Macaulay T. B. **Lord Bacon.** Angolból ford. **B. P.** 40 kr.
 - Kemény Zsigmond. **Szerlem és hiúság.** Beszély. Fűzve 30 kr.
 - Hugo Victor. **Hernani.** Szomorjáték öt felv. Ford. **Szász K.** Fűzve 30 kr.
 - Kölsey Ferenc szónoki művei. Fűzve 60 kr.
 - Jósika Miklós. **Egy igaz ember.** Beszély. Fűzve 20 kr.
 - Conscience H. **A szegény nemes.** Flaman beszély. Franciaából fordította **Greguss Agost.** Fűzve 40 kr.
 - Pope S. **A műbírálatról.** Tanköltemény. Ang. ford. **Lukács M.** Fűzve 20 kr.
 - Pálffy Albert. **Egy kastély az erdőben.** Beszély. 20 kr.
 - Boissier Gaston. **Virgil.** Franciaából fordította **Végh Arthur.** 30 kr.
 - Sollohub gr. **A gyógyserzésné.** Beszély. Oroszból ford. **Brassay S.** 20 kr.
 - Macaulay T. B. **Milton.** Angolból fordította **B. P.** 20 kr.
 - Goethe. **Iphigenia Taurisban.** Dráma 5 felv. Ford. **Kiss János.** 30 kr.
 - Beaumarchais. **Figaro házassága,** vagy egy napi bolondság. Vígjáték 5 felvonásban. Fordította **Paulay Ede.** 50 kr.
 - Gyulai Pál. **A vén szinész.** Beszély. 20 kr.
 - Sütför Adalbert. **Erzitta.** Beszély. Németből ford. **B. J.** Fűzve 20 kr.
 - Gauthier Theodor. **A lélekcsere.** Regény. Franciaából fordította **Szekula Gyula.** Fűzve 30 kr.
 - Macaulay T. B. **Byron.** Angolból fordította **B. P.** Fűzve 20 kr.
 - Jerrold Douglas. **Zsák Már.** Beszély. Magyarit. **Belényesi G.** Fűzve 30 kr.
 - Eynaud Alb. **Forizado dala.** Beszély. Francez. ford. **Huszar I.** Fűzve 20 kr.
 - Csuczor népies költeményei. Fűzve 30 kr.
 - Prescott H. E. **Schäffer Magdaléna.** Beszély. Angolból fordította **Csikóssy József.** Fűzve 40 kr.
 - Sayous Ednard. **A mongolok betérése Magyarországra 1241—1242.** Franciaából fordította **Takács István.** 20 kr.
 - Zichy Antal **elbeszélései.** Fűzve 30 kr.
 - Horatius. **A költészetről.** Fordította **Csuczor G.** Fűzve 20 kr.
 - Flegler. **A magyar történelméről.** — **Sayous Ed.** **A magyar történelem kútforrásai.** Fűzve 60 kr.
 - Sand György. **Az ördög-moosár.** Beszély. Fűzve 30 kr.
 - Lessing G. E. **Laokoon.** Fordította **Braun Zsigmond.** 50 kr.
 - Kovács Pál. **Farsangi kalandok.** Beszély. 20 kr.
 - Csokonai Vitéz Mih. **Lilla.** Ersekény dalok III. könyvben. (1793—1802). 30 kr.
 - Mérimé Prosper. **Carmen.** Beszély. Franciaából ford. **B. P.** 20 kr.
 - Nagy Ignác. **Tisztújítás.** Vígjáték négy felvonásban, 1842-ben akadémiai pályadíjt nyert mű. 40 kr.
 - Murray E. C. **Grenville.** **A francia politikai életből.** Rajzok. Angolból ford. **Belényesi G.** és **Huszar I.** 60 kr.
 - Fraknói Vilmos. **II. Lajos és udvara.** Történelmi rajz. 20 kr.
 - Sand György. **Leoni Leo.** Beszély. Franciaából ford. **Visi Imre.** 50 kr.
 - Michelet Gyula. **Lengyel- és Oroszország.** Koscziusko legendája. Franciaából ford. **De Gerardo Antonia.** 30 kr.
 - Flegler Sándor. **Kölsey Ferenc.** Németből fordította ifj. Szinyey József. 20 kr.

Kiadja és nyomtatja Franklin-Társulat Budapestben, egyetem-utca 4-ik szám.

Nyujtsunk kezét a szerencsének!
375,000 birod. márka vagy 218,750 frt főnyereményt nyujt kedvező esetben a legújabb nagy pénzosa: sjáték, mely a magas kormánytól engedélyezve és biztosítva van.

Az új tervezet előnyös berendezése olyszzerű, hogy kevés hó lefolyása alatt 7 kisorsolás által 49,600 nyermény jó biztos eldöntésre, melyek között főnyermények 375,000 birod. márkával vagy 218,750 o. é. frttal vannak, különölegesen azonban 4465

1 nyermény a m. 250,000	1 nyerm. a m. 12,000
1 „ „ 125,000	23 „ „ 10,000
1 „ „ 80,000	4 „ „ 8,000
1 „ „ 60,000	31 „ „ 5,000
1 „ „ 50,000	74 „ „ 4,000
2 „ „ 40,000	200 „ „ 2,400
1 „ „ 30,000	412 „ „ 1,200
3 „ „ 25,000	700 „ „ 500
5 „ „ 20,000	28,015 „ „ 250
8 „ „ 15,000	stb. stb. 138

A nyerményhúzasok tevszerűleg hivatalosan vannak meghatározva.

E nagy, az állam által biztosított pénzorszjáték legkiselebbi első nyerményhúzására: 1 egész eredeti sorsjegyet csak márka 6 vagy frt 3/4 o. b. j. 1 fél „ „ „ 3 „ „ 1/2 „ „ „ 1 „ „ „ 1 „ „ 90 kr.

Minden megvásárolt sorsjegyet azonnal az összes beküldése, postautalvány vagy utánvét mellett a legnagyobb gondal teljességgel, mindenki saját kezébe kapván tőlünk az állam czimerevel ellátott eredeti sorsjegyet.

A megrendeltekhez a megkívántó hivatalos tervezeteket ingyen mellékelünk, valamint minden húzás után megküldjük felvilágosító érdeklődőknek a hivatalos lapjainkat.

A nyermények kihúztása mindig pontosan állami kezeség mellett történik, s vagy közvetlen küldeték meg, vagy az érdeklődők kívánság szerint Ausztria nagyobb helyein létező összekötéseink által teljesítetik.

Gyűlöndék mindig kegyeltetett a szerencse által s ugyanott a sok jelentékeny nyermény között a legelső főnyermények is lettek gyakran megnyerve, melyek az illetőknek közvetlenül ki is fizetettek.

Előre láthatólag az ilyen leszámlálható alapon nyugvó vállalat egész biztos mindenfelől igen élénk részveleire számíthat a miert is kerül az érdeklődők, hogy minden irányban eleget tartsanak, megrendeléseiket minél előbb minden este pedig 6 óráig június 15-ike előtt hozniuk juttatni sziveskedjenek.

Bank- und Wechselgeschäft in Hamburg.
Kaufmann & Simon.
Vétele és eladása mindenemű államkötvények, vasuti részvények és kölcsönsorsjegyeknek.

P. S. Bayidejüleg köszönetet mondunk az irántuk eddig táplált részveledek, kiknek, kijelentjük, mi szerint szintén is türelmünk leendő, folyton pontos és szilárd kiszolgálás által teljes megelégedésüket kiérdemelni. A f.

Bollinger Ferenc, mérnök Bécsben.

hardható jégpincek gyára, ajánlja elismert, legjobb szerkezetű 4405. kúttellett

HŰTŐ-KÉSZÜLÉKEK
őv, víz, téli, izzó, nyári, hűs, széndioxid, tet-hatékony háztartások számára, fagyaltó-gépeket, fagyaltó-tartókat, teljes stativ-berendezéseket, hűtő-szappokat a legújabb szerkesztésben.

Képes árjegyzékek ingyen. Megbeszélés intéré dok: a gyári raktárba, Bécs, Wieden, Heumühlgasse, Nr. 2.

A FRANKLIN-TÁRSULAT magyar. irod. intézet kiadásában (Budapest, egyetem-utca 4) megjelent és kapható:

KÖSER ÉLCEK.

Adomák és fain gondolatok.

Összegegyíté
KÓBI KOHN,
ügyvédbojtár és káplárjelölt.
Ára füzve 1 frt.

Az okszerű gazdálkodás alapelvei.

Kezdő- és kis-birtokosok számára.

Válogatott források nyomán számos ábrakkal.

Irtta
KUBINYI LAJOS.
Ára füzve 1 frt 60 kr.

Előfizetési föltételek: VASÁRNAPI UJSÁG és POLITIKAI UJDONSÁGOK együtt: egész évre... 12 frt félre... 6 * Csupán a VASÁRNAPI UJSÁG: egész évre... 8 frt félre... 4 * Csupán a POLITIKAI UJDONSÁGOK: egész évre... 6 frt félre... 3 *

18-dik szám. 1878. BUDAPEST, MÁJUS 5. XXV. évfolyam.

A PÁRISI NEMZETKÖZI KIÁLLÍTÁS.

Post nubila Phoebus!

Páris, mely nyolcz évvel ezelőtt az ellen-séges útegek vést szoró ércgyűrűjét volt övezve, ma szobb, ragyogóbb, gazdagabb és életvidorabb, mint valaha. A kül- és polgárháború sötét föllegeire, melyek 1871-ben a katasztrófák egész záporát zúdították a francia fővárosra, alig emlékezik többé valaki. A város, melyet Hugo Viktor a „világ szívének“ nevezett, phoenixként kelt ki a romok közül, s jelenleg a béke védszárnyai alatt kifejlődött munka s ezerkaru tevékenység műveinek nemzetközi kirakata.

Kedvezőlenebb viszonyok között nem léte-sült még közkiállítás a jelenleginél. Midőn 1876 közepén hírül vette a világ, hogy Franciaország

1878-ra közkiállítást tervez: a Balkán-félszigeten villámokat szórt már a keleti kérdés nagy förgetege. A Németország által adott kosár szaporitá a rozg omek számát. Tavaly pedig, midőn a Trocadero-n már javában működött csákány és ásó, a köztársaság ellen szótt komplottok oly fenyegető jellegű öltöttek, hogy az államcsiny és forradalom réme újra vérfürdőt látszott kilátásba helyezni Párisnak.

Szerencsére, a francia nép esélyessége és mérséklete tovaütte ezen hiérezet. De e közben megdördültek már az ágyuk Kars és Plevna előtt. Mig a Marsmezőn, honnan egykor I. Napoleon győzelemhez szokott légiói indultak keletre, serényen dolgozott a munkássereg: addig a Balkán-félsziget a legszörnyebb háborúk egyikének lángtengerébe borult. Most pedig, midőn megnyílt a kedvezőtlen auspiciumok alatt létrejött kiállítás és százezrek készülnek elzarándokolni

a nyár folyamában Párisba — a világrész fölött függő damoklesi kard minden pillanatban lezuhanással fenyeget.

A Trocadero-palota.

Egy Poroszországra nézve végzetes kimennetű ütközet nevét megörökítő hid vezet át Páris északnyugoti részében a Szajnán. Ez a jénai hid. Monumentális építmény, méltó a tüzérhadnagyból világhódítóvá vált Bonapartéhoz, ki azt legjelentékenyebb győzelméi egyikének emlékére építtetvé.

Ha valahonnan a belső boulevardokról elindulva, magad mögött hagyod a Madeleine templomot, a pompás Concorde-tér s az elyséi mezőket, s a Szajna folyását követve, a jénai hidhoz érsz: a Marsmezőt s a Trocadero magaslatát látod elterülni szemeid előtt.

Ez az 1878-iki párisi közkiállítás színhelye.

A PÁRISI NEMZETKÖZI KIÁLLÍTÁS IGAZGATÓI.